

Liberalerna Göteborgs valmanifest

Liberala förslag 2026–2030

Göteborgsliberalismen – En stad för frihet och framsteg

Göteborg har alltid präglats av innovation, öppenhet och framåtanda. Staden har under åren vuxit till en livskraftig och expansiv stad där liberala värderingar som frihet, entreprenörskap och tilltro till individens kraft har förverkligat människors förhoppningar och där samarbetet mellan samhällets viktiga aktörer - politiken, näringslivet och akademien har skapat de rätta förutsättningarna för detta.

Handel och utbildning har genom århundraden lockat människor till Göteborg. Här har de funnit möjligheter till försörjning och ett socialt sammanhang.

När vi blickar framåt ser vi en stad som fortsätter att växa och utvecklas – tillsammans med alla människor som möts, samverkar och skapar något större.

Men vi ser också hur människors frihet begränsas i dag.

Det kan handla om skolan som gör att inte alla våra unga får den utbildning och den framtid de förtjänar – eller om gängkriminaliteten som tränger sig på allt längre ner i åldrarna. Att alla barn kan läsa, skriva och räkna är den största frihetsreformen och en genomförd gymnasieutbildning är den bästa social- och arbetsmarknadspolitik.

Det kan också handla om en påtvingad tystnadskultur på arbetsplatser och i vardagen där bristande respekt för medmänniskor begränsar vad vi som medborgare vill eller kan säga.

Segregation som tar sig uttryck i hinder att ta nästa steg på bostadsmarknaden, bristande ekonomiska förutsättningar och en hämmande hederskultur är ytterligare exempel på inskränkningar i människors självklara rätt till frihet.

Detta vill vi förändra.

Vi vill se till att göteborgarna återfår tilltron till sig själva, samhället och Göteborg. Vi vill göra Göteborg till en friare, starkare och roligare stad att leva i – så att fler väljer att flytta hit och att stanna kvar.

För oss liberaler är det alltid den enskilda individen som står i centrum när vi utformar våra politiska förslag. Liberalerna har alltid stått upp för varje människas rätt till frihet och möjligheten att forma sitt liv, ta ansvar och förverkliga sina drömmar. Nu är vi redo att ta ansvar och leda Göteborgs Stad i en sådan anda.

Innehållsförteckning

Göteborgsliberalismen – En stad för frihet och framsteg	2
En trygg start – Föräldrar och barn i fokus	4
Kunskap och möjligheter – Skola och utbildning i världsklass	7
Företagande och framtid – Små företag, stora möjligheter	10
Ett samhälle som ser alla – när Göteborg tappar bort den som behöver oss mest	13
Leva livet, hela livet	16
En stad för framtiden	19
Trygghet, säkerhet och beredskap i kris och krig	22
Hållbar framtid - Klimat, miljö och grön tillväxt	24
Den växande staden	27
Kulturen som sammanhang – ett Göteborg som berör	30
Ett Göteborg i rörelse – en aktiv, jämställd, jämlik och hållbar idrottsstad	33
Ett jämställt Göteborg	36

Bilagor

Så här menar vi – ord och begrepp i valmanifestet	39
---	----

En trygg start – Föräldrar och barn i fokus

De första levnadsåren formar barns hälsa, självkänsla och förmåga att lära sig. När föräldrar känner sig osäkra, ensamma eller saknar stöd riskerar barnets anknytning och utveckling att påverkas och små problem riskerar att bli stora längre fram. I Göteborg är utbudet av kurser och träffar för nyblivna föräldrar begränsat och varierar kraftigt mellan stadsdelar och familjecentraler. Resultatet är ett postnummerlotteri där barn får olika start i livet beroende på var de bor och vilka stödinsatser deras föräldrar får.

Språk, kultur och likvärdighet - för alla barn.

Många barn möter inte det svenska språket och svenska normer tillräckligt tidigt och inte tillräckligt ofta. I flera förskolor är andelen barn och personal med annat modersmål så hög att det svenska språket inte blir bärande i barngruppen. Det försvagar barns språkutveckling, försvårar övergången till skolan och riskerar parallella normsystem. Trots att förskolans uppdrag tydligt omfattar att stimulera barnens språkutveckling i svenska och överföra ett kulturarv – värden, traditioner, historia, språk och kunskaper – är insatserna i dag ojämnt fördelade.

Konsekvensen blir att många barn börjar förskoleklass med olika språklig och kulturell grund. Skillnaderna syns i skolresultat, trivsel och långsiktig integration som skolan förväntas reparera.

Värdekonflikter i vardagen – barnets rätt först

Förskolan ska vila på demokratiska värden och verka för jämställdhet, barns rättigheter och en trygg miljö fri från diskriminering. I praktiken uppstår dock värdekonflikter, bland annat kopplat till hedersnormer, där barns rätt till lek, rörelse och delaktighet kan hämmas av krav och kontrollmönster som strider mot svenska lagar och värden. Det saknas ofta tillräckliga rutiner och professionellt stöd för att konsekvent sätta barnets bästa främst och agera enhetligt i hela staden.

Tidig upptäckt brister – mörkertal i förskolan

Trots att förskolan möter barnen varje dag görs mycket få orosanmälningar från verksamheten. Nationellt kommer endast omkring två procent av orosanmälningarna från förskolan och Göteborg följer samma mönster. Det tyder på ett betydande mörkertal där barn med socio-emotionella svårigheter inte upptäcks eller dokumenteras i tid. Personalen ser ofta tecken, men saknar strukturerade arbetssätt och stöd för att agera.

En orsak är bristen på validerade screeningverktyg och gemensamma rutiner. Utan ett gemensamt språk och systematik försvåras dialogen med vårdnadshavare, samarbetet med socialtjänst och barnavårdscentral samt beslut om tidiga insatser. Det försvagar också förskollärarnas professionella trygghet och arbetsmiljö när oro inte kan omsättas i handling.

Föräldrastödet är glest och når inte rätt familjer

Nyblivna föräldrar beskriver sin tillvaro i termer som osäkerhet och otillräcklighet. Samtidigt erbjuds få och oregelbundna föräldragrupper. Tillgången till hembesök, öppna förskolor och riktade program varierar mellan områden. Föräldrar som är nya i Sverige möter särskilda hinder i form av språk, nya normer och brist på nätverk, vilket ökar risken för isolering. När föräldrar inte får stöd i rätt tid ökar risken för att barnens mående och utveckling påverkas negativt, med senare följder i form av skolmisslyckanden, psykisk ohälsa och social utsatthet.

Dessutom är det en bräcklig kedja från upptäckt, dialog, insats till uppföljning. Universella program (t.ex. ABC) finns redan, men mer riktade föräldrastödsprogram för familjer med större behov används inte tillräckligt systematiskt, trots god evidens för förbättrade föräldrabeteenden och minskade beteendeproblem hos barn när insatserna riktas tidigt och till rätt målgrupp.

Ojämn tillgång till barnomsorg

När föräldrar arbetar deltar de flesta barn i förskolan. Men barn till föräldrar som av olika skäl är hemma blir ibland ensamma och utan social samvaro med jämnåriga. I socialt utsatta områden förstärker det språkliga och sociala glapp. Svag uppsökande information och låg kännedom om rättigheter och utbud gör att många barn inte deltar i förskolan i den omfattning som deras behov motiverar, vilket ger färre timmar i en lärande miljö och sämre möjligheter att möta det svenska språket tidigt.

Pedagogiskt ledarskap, uppföljning och övergångar

Läroplanen för förskolan kräver tydligt pedagogiskt ledarskap, systematisk uppföljning och nära samverkan med hemmet samt med förskoleklass och skola inför övergångar. I praktiken finns brister: rollfördelningen i arbetslagen är inte alltid tydlig, uppföljningen av barns utveckling är ojämn och överlämningar till förskoleklass saknar ofta tillräcklig, jämförbar dokumentation. Det minskar likvärdigheten, gör att barn i behov riskerar att missa stöd och ger en svårare skolstart.

Årsrikas volontärsinsatser i förskolan är ett värdefullt komplement till den ordinarie verksamheten. Det förutsätter ett nära samarbete och samråd med personalen.

Jämställdhet och arbetsliv – barnomsorgens kvalitet avgör

Förskolan ska aktivt främja jämställdhet och motverka begränsande könsmonster. Samtidigt tar män fortsatt ut en mindre del av föräldraledigheten vilket cementerar ojämna mönster i ansvar för små barn och påverkar kvinnors möjlighet att etablera sig, utvecklas och att komma ut på arbetsmarknaden. Även när tillgången är god undergräver kvalitetsbrister i förskolan – inte minst språkbarriärer – i praktiken kvinnors möjlighet att förena familj och arbete, eftersom många mammor av oro kortar barnets dagar eller går ned i arbetstid.

Till detta kommer vardagspsykologin. Många föräldrar – ofta mammor – beskriver skam eller skuld när vistelsetiderna blir långa. Förskolan måste därför hålla så hög pedagogisk och omsorgsmässig kvalitet att föräldrar kan känna trygghet i att barnen får en god och utvecklande vardag. En likvärdig, tillgänglig och högkvalitativ förskola är grundläggande för ett jämställt arbetsliv och för att alla föräldrar, oavsett bakgrund, ska kunna ta plats på arbetsmarknaden och i samhällslivet. Det är också förskolans uppdrag enligt läroplanen: att förena omsorg, utveckling och lärande, att samarbeta nära hemmen och att säkra barnens rätt till en trygg och lärorik vardag.

- Förskolan först – kvalitet, språk och mindre grupper
- Inför maxtak för barngrupper utifrån Skolverkets riktmärken och säkerställ rätt kompetensmix och god personaltäthet
- Inför trainee- och rekryteringsspår, validering av barnskötare och handledd introduktion för ett starkt pedagogiskt ledarskap med fler förskollärare
- Inför språkspår med strukturerad språklek, daglig högläsning och systematiska samtal samt koppla yrkessvenska/SFI till arbetsplatsen för personal med behov.
- Etablera språkförstärkande avdelningar i språksvaga områden. Dessa avdelningar ska ha högre andel förskollärare, tätare gruppstorlekar och erbjuda språkträning i vardagsrutiner.
- Årsrikas volontärsinsatser i förskolan är ett värdefullt komplement till den ordinarie verksamheten.
- Upprätta skärmpolicy där verksamheten för åldersgruppen 1–3 år ska vara skärmfri och där åldersgruppen 4–5 år ska vara mycket restriktiv och i stället ha ett fokus på interaktion, språk och lek.
- Upprätta en åldersadekvat kulturkanon i förskolan som omfattar högläsning, barnvisor, traditioner och normer om allas lika värde, jämställdhet och demokrati.
- Inför en evidensbaserad screening av socioemotionell utveckling, som till exempel SDQ, någon eller några gånger om året i alla kommunala förskolor. Upprätta tydliga rutiner för dialog med vårdnadshavare, insatser och uppföljning.
- Inför ett system med standardiserad överlämning till förskoleklass med dokumentation av språknivå, lek- och samspelsförmåga, behov och gjorda insatser för en jämnare skolstart.
- Etablera obligatorisk kompetenshöjning för all personal för att säkerställa att barnets rätt till lek och rörelse går före begränsande klädkoder.
- Inför Rinkebymodellen vilken innebär utökade hembesök via BVC och socialtjänst/familjecentral för familjer i socioekonomiskt utsatta områden
- Komplettera universellt föräldrastöd med riktade program vid tydliga behov vilket omfattar metoder med visad effekt på barns beteenden och familjeklimat.
- Skapa fler mötesplatser på fler tider och på fler språk, och att erbjuda barntillsyn på plats så att nyanlända och ensamstående kan delta.
- Etablera ett digitalt nav för nyblivna föräldrar för att erbjuda en snabbguide till stöd, kurser, tolk, BVC-kontakter och akuta hjälplinjer.
- Alla barn från tre år ska ha rätt till avgiftsfri barnomsorg 30 timmar/vecka för att säkerställa likvärdig social och språklig stimulans även när vårdnadshavare är hemma.
- Genomför uppsökande information på flera språk och föräldravårdar i områden med låg närvaro.
- Normen i barnomsorgen ska vara hög kvalitet och erbjuda trygga relationer, språk rik vardag och välutbildad personal för att minska föräldrars oro och skuld vid långa arbetsdagar.

Kunskap och möjligheter – Skola och utbildning i världsklass

Frihet börjar med kunskap – För Liberalerna är utbildning frihetens viktigaste verktyg. Det är genom kunskap människor kan forma sina egna liv, förverkliga sina drömmar och bidra till ett samhälle som håller ihop. Skolan är vårt mest kraftfulla redskap för att utjämna livschanser och bryta ojämlikhet som annars riskerar att gå i arv. Därför sätter vi skolan först. För oss är utbildning inte en kostnad, utan vår främsta investering i frihet och framtidstro.

I Göteborg finns stora möjligheter, men också stora problem. Över tusen elever lämnar grundskolan varje år utan gymnasiebehörighet. Skillnaderna mellan skolor växer, både i resultat och trygghet. Liberalerna vill att varje barn, ungdom och vuxen göteborgare ska möta ett utbildningssystem präglad av höga förväntningar, tydligt kunskapsfokus och tidigt stöd. Skolans kompensatoriska uppdrag – att utjämna skillnader i förutsättningar mellan elever – måste stärkas. De som har störst behov ska få mest stöd i form av resurser, kompetens och tid. Så bygger vi ett Göteborg för alla – där barn får en stark start i livet, vuxna möjlighet att växa vidare och årsrika får möjlighet att fortsätta vara delaktiga, ta del av bildning och ingå i meningsfull gemenskap.

Fokus på kunskap och tidiga insatser

Göteborgs skolor ska präglas av kunskap, bildning och höga förväntningar på alla. Men klyftorna ökar. I vissa skolor når nästan alla elever målen, medan andra har alarmerande många elever som inte når kunskapskraven. Ordningsproblem, låga förväntningar och svag undervisningskvalitet är några orsaker till att skolor inte lyckas. Sena ankomster, grovt språk och bristande respekt försämrar förutsättningarna för lärandet. I flera skolor är närvaron dessutom för låg – och utan närvaro, inget lärande.

Skolan måste tillbaka till grunderna. Alla elever ska lära sig läsa, skriva och räkna ordentligt. Läsningen är nyckeln som öppnar dörren till alla andra ämnen och ger barn verktyg att tänka kritiskt, tolka sin omvärld och utveckla sitt språk. Därför krävs ett tydligt fokus på läsning från förskolan och genom hela skolsystemet. Skolbiblioteken har en självklar och viktig roll i det arbetet.

Ju längre en elev halkar efter, desto svårare blir det att hinna i kapp. Det är därför bättre att få extra stöd, eller vid behov gå om ett år i låg- eller mellanstadiet, än att misslyckas i årskurs nio. Stöd och åtgärder i Göteborgs skolor måste sättas in tidigare. När alla elever förväntas klara samma undervisning i samma klassrum riskerar de som behöver extra stöd att halka efter. Alla barn har rätt att lyckas i skolan.

En trygg och kunskapsfokuserad skola är det bästa vaccinet mot att unga dras in i gängkriminalitet. När barn och ungdomar möts av tydliga förväntningar från vuxna som tar ansvar för trygghet och studiero, stärks elevernas möjlighet att välja en väg mot framtidstro i stället för kriminalitet.

För att detta ska bli verklighet behöver vi göra upp med en ensidig tillämpning av lågaffektivt bemötande som i många skolor har urholkat vuxnas auktoritet och skapat oklara ramar för eleverna.

Skolfrånvaro är en tydlig riskfaktor. Samarbetet mellan skola och socialtjänst måste stärkas så att inga barn faller mellan stolarna. Elevhälsan måste vara en närvarande del av skolvardagen – inte bara vid akuta behov, utan som en integrerad del av det förebyggande arbetet. Skolsköterskor, kuratorer och psykologer ska finnas nära eleverna.

Lärarna är skolans viktigaste resurs.

De är inte bara kunskapsförmedlare, utan också ledare, förebilder och förändrare. Varje dag öppnar de dörrar till nya världar, väcker tankar och formar framtidens medborgare. Därför måste de få rätt förutsättningar att fokusera på sitt kärnuppdrag – undervisningen. Mentorskapet behöver ses över och uppgifter som inte är undervisningsnära ska lyftas bort. Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsgivare, lärarens professionella autonomi ska värnas och rektorn ska ha möjlighet att vara pedagogisk ledare.

Gymnasievalet är ett av de viktigaste besluten i en ung människas liv

Göteborgs gymnasieskolor ska hålla hög kvalitet, oavsett om de förbereder eleverna för högskolan eller yrkeslivet. Alla elever, oavsett bakgrund eller programval, ska mötas av höga förväntningar, tydliga kunskapskrav och en undervisning som både inspirerar och utmanar. Gymnasieskolan i Göteborg är i dag underfinansierad jämfört med många andra kommuner, vilket påverkar undervisningens kvalitet. Gymnasiepengen behöver höjas för att ge alla elever goda förutsättningar att lyckas. Fokus ska ligga på kunskapsresultat, trygghet, studiero och hög närvaro. Det kräver tydlig styrning och ett starkt pedagogiskt ledarskap.

De högskoleförberedande programmen ska hålla hög akademisk nivå och utvecklas i nära samarbete med universitet och näringsliv. Yrkesprogrammen ska formas i dialog med arbetsmarknadens aktörer och erbjuda attraktiva utbildningar med tydlig väg till jobb.

Lärande hela livet – kunskap och bildning tar aldrig slut.

Vuxenutbildningen måste hålla hög kvalitet för den som vill komplettera sina kunskaper, byta yrkesbana eller ta steget vidare till högre studier. Utbudet ska vara brett och tillgängligt genom flera aktörer. SFI är en central del av integrationen och måste hålla hög kvalitet i både innehåll och tillgänglighet, då språket är nyckeln till frihet. Yrkeshögskolan är en framgångssaga tack vare sin närhet till arbetslivet och bör byggas ut.

Grundskola – kunskap, trygghet och studiero

- Klassrummen ska präglas av studiero och korridorerna av trygghet. Krafttag ska tas mot trakasserier, kränkningar och mobbning. Närvaron ska öka.
- Läraren ska leda undervisningen och sätta ramarna i klassrummet. Ett ensidigt fokus på lågaffektivt bemötande riskerar att urholka vuxnas auktoritet, lärarnas autonomi och elevernas arbetsro.
- Alla elever ska lyckas. Fler särskilda undervisningsgrupper, resursskolor och mindre undervisningsgrupper behövs för elever med behov av extra stöd.
- Elever som inte uppnår målen ska erbjudas att gå om en årskurs i låg- och mellanstadiet.
- Stärk samarbetet mellan skola och socialtjänst i det förebyggande arbetet. Fler skolsociala team ska etableras för att motverka frånvaro och fånga upp elever i riskzonen.
- Bygg ut elevhälsan. Skolsköterska, kurator och psykolog ska vara tillgängliga för eleverna.
- Läsning ska vara i fokus genom hela skolan. Inled ett systematiskt arbete för att stärka elevernas läsförmåga.
- Stärk skolbiblioteken. De ska vara öppna, bemannade och fyllda med böcker.

Lärare och skolledning – förutsättningar att lyckas

- Gör Göteborg till en attraktiv arbetsgivare genom god löneutveckling och en trygg arbetsmiljö.
- Lärarna ska undervisa, vara behöriga och få sin administrativa börda kraftigt minskad.
- Lärarnas undervisningstid ska återregleras.
- Ett starkt stöd till rektorer skapar kontinuitet, stabilitet och tryggare skolor.

Gymnasium och vidare studier

- Höj gymnasiepengen så att alla elever ges rätt förutsättningar att lyckas.
- Starta fler lärlingsutbildningar.
- Alla elever ska utmanas att nå längre genom att starta fler spetsutbildningar.

Vuxenutbildning och integration

- Språket är nyckeln till integration. Utveckla SFI-utbildningarna.
- Utveckla vuxenutbildningen för att möta efterfrågan inom bristyrken.

Företagande och framtid – Små företag, stora möjligheter

Göteborg ska vara en stad där det är enkelt att förverkliga sin idé. Där den som vill starta något – en butik, en restaurang, en firma eller en digital tjänst – känner att kommunen står bakom entreprenören, inte i vägen. Där innovatören slipper krångliga tillstånd, höga avgifter och långsamma besked. En stad där det är självklart att de som bygger bolag också bygger samhälle – genom att de anställer, bidrar, utvecklar och investerar.

Ett företagsklimat som stärker arbete och risktagande

Göteborg behöver också ett företagsklimat som bygger på frihet och ansvar. En sänkt och långsiktigt låg kommunalskatt stärker arbetslinjen och gör det mer lönsamt att arbeta, utbilda sig och starta företag. När människor får behålla mer av sin lön ökar köpkraften och viljan att ta risker, vilket gynnar småföretagens tillväxt.

Lägre kommunalskatt gör Göteborg mer attraktivt för kompetent arbetskraft, underlättar företagets rekrytering och motverkar utflyttning. Mer makt över de egna pengarna skapar fler jobb och ett starkare lokalt näringsliv.

Småföretagen – ryggraden i Göteborgs ekonomi

Ett starkt näringsliv är en grundförutsättning för en hög sysselsättning, låg arbetslöshet och därmed skatteinkomster som kan användas till vår välfärd. Göteborgsregionen har en stark tradition av framväxande företag som SKF, Volvo, Astra Zeneca och Einride. I dag arbetar tiotusentals göteborgare i små och medelstora företag – inom bygg, kultur, restaurang, vård, teknik, handel och allt däremellan. Dessa företag driver Göteborg framåt. Fyra av fem nya jobb skapas här. Tre av fyra skattekronor som finansierar skolor, omsorg och kollektivtrafik kommer från det privata näringslivet. Ändå behandlas företagare alltför ofta som ett särintresse – inte som den ryggrad de är i vårt gemensamma samhällsbygge.

Småföretagen är dessutom en kraftfull motor för innovation och utveckling. Därför behöver vi förstärka rollen för innovatörer även utanför det akademiska systemet. Föreningar, nätverk och engagerade grupper bidrar redan i dag med idéer som löser konkreta problem. Kommunen ska lyfta fram och samarbeta med dessa aktörer på samma sätt som med universitet och näringsliv.

Mark, energi och lokaler för företag som växer

Goda förutsättningar handlar också om fysisk och teknisk infrastruktur. När gamla industriområden blir bostadsområden minskar tillgången på prisvärda lokaler för hantverkare och småföretagare. Vi måste säkerställa att det alltid finns verksamhetsmark och industrilokaler – även för nystartade verksamheter. Samtidigt kräver den gröna omställningen ett robust energisystem. I dag hämmar bristen på elanslutning i flera delar av staden etableringen av nya elintensiva företag. Kommunen bör genom sitt energibolag långsiktigt trygga näringslivets elförsörjning.

Kompetens för framtidens arbetsmarknad

Tillgången till kompetent arbetskraft är en annan nyckelfaktor. Det råder brist på allt från busschaufförer och svetsare till dataingenjörer. Genom samarbete mellan gymnasieskola, yrkeshögskola och universitet kan vi bättre matcha utbildningsutbudet mot näringslivets behov. Här ska kommunen spela en aktiv roll som samordnare och pådrivare. Vi vill även uppmuntra att den offentliga finansieringen av innovation riktas mer mot mindre företag, där relativt små investeringar ofta kan ge snabb utveckling och stor effekt. Kommunen ska vara en möjliggörare, inte ett hinder.

Ett liberalt arbetsliv tar tillvara människors kompetens genom hela livet. I dag går näringslivet miste om värdefull erfarenhet när årsrika lämnar arbetslivet trots att många vill och kan arbeta längre. Småföretag har mycket att vinna på deras kunskap och yrkeserfarenhet. Vi vill uppmuntra rekrytering av årsrika och göra det enklare att arbeta vidare efter pensionering. Det stärker både individens frihet och företagets kompetensförsörjning.

Stoppa krånglet – gör det enklare att starta och driva företag

Att starta företag borde vara ett sätt att ta makten över sin framtid. Men i Göteborg i dag är det lätt att fastna i byråkrati. Reglerna för att få en uteservering godkänd är så många att många helt avstår. Krav på vilken sorts mat som måste serveras, hur stort området får vara, vilka tider som gäller – allt detta gör att nya initiativ kvävs i sin linda. Det är som om vi fortfarande utgår från misstänksamhet, i stället för

tillit och lösningsvilja. Många göteborgare vittnar om hur svårt det är att få kontakt med rätt person i kommunen. När en ansökan skickats in försvinner den i ett system utan insyn. Besked dröjer. Avgifter varierar utan tydliga skäl. För många är det både dyrt och tidskrävande att ens försöka. Resultatet? Företagare flyttar till grannkommuner. Nya idéer blir liggande. Energi går förlorad.

Men det måste inte vara så här.

Vi liberaler ser företagare som modiga samhällsbyggare – inte som objekt för kontroll. Vår vision är tydlig: Göteborg ska bli Sveriges mest företagsvänliga stad.

Onödiga krav och kommunal särreglering ska bort, och de krav som återstår ska vara tydliga, proportionerliga och enkla att följa.

Fler ska vilja starta och driva företag här, för att det känns möjligt, tillgängligt och meningsfullt. Det ska märkas i mötet med staden – men också i mätningar: bättre bemötande, snabbare handläggning och ett Göteborg som klättrar i rankningen över Sveriges mest företagsvänliga kommun.

En kommun som möter företagare med service

Allt börjar med bemötandet. En företagare ska inte känna att kommunen är ett hinder. Den som söker tillstånd, skickar in en fråga eller ber om hjälp, ska få ett professionellt, snabbt och lösningsinriktat svar. Det är inte orimligt – det är god förvaltning. Ett exempel på detta är hanteringen av den nya lagstiftningen kring gårdsförsäljning där regelkrångel och höga avgifter gjorde att ingen producent hade sökt tillstånd under de första månaderna efter regeländringen.

Liberalerna vill att varje relevant förvaltning ska ha en företagslots – en person som ser till att företagaren lotsas till rätt handläggare, får rätt information och slipper fastna i otydliga processer. Det ska vara lika självklart som att man vet vart man vänder sig när bilen krånglar eller när man behöver hjälp med barnomsorg. Men det räcker inte med mänskliga möten. Digital service måste också fungera. I dag saknas ett gemensamt system där företagare kan följa sina ärenden hos staden. Det innebär att man inte vet vad som händer, vem som är ansvarig eller när man får svar. Det skapar frustration och förlorad tid – för både företagaren och kommunens personal. Vi vill införa en digital ärendetjänst där varje företagare kan logga in, se sina pågående ärenden, få uppdateringar och veta vem som ansvarar. En enkel lösning som skapar trygghet, transparens och effektivitet.

När företagen växer, växer hela Göteborg

Det här är inte bara frågor för företagare – det är frågor som påverkar hela Göteborg. När fler kan öppna caféer, verkstäder, ateljéer, tjänsteföretag eller butiker blir staden rikare på jobb, möten, upplevelser och trygghet. En stad med liv i bottenvåningarna blir mer levande. En stad med fungerande småföretagare är en stad där fler unga får sin första arbetsplats. Där innovationer växer fram. Där det finns ett vardagligt samtal mellan invånare som frigör idéer och möjligheter.

Politiken kan inte skapa företag, men väl rätt förutsättningar. I dag är Göteborg långt ifrån bäst. Vi ligger under både Malmö och Stockholm i rankningar över företagsklimat – trots att vi har alla möjligheter att leda. Göteborg har kompetensen, kreativiteten och viljan. Det som saknas är ett tydligt, modigt ledarskap för att staden ska bli mer tillåtande, snabbfotad och samarbetsvillig.

Vår uppgift som liberaler är att visa vägen dit.

Vi vill inte ha en stad som passiviserar – vi vill ha en stad som möjliggör. Där kommunen fokuserar på att underlätta, inte kontrollera. Där varje ny idé möts med ett “hur kan vi hjälpa?” i stället för ett “det går nog inte”.

- Sätt rätt ambition: Göteborg ska vara den stad i Sverige där det är lättast att vara företagare.
- Sänk kommunalskatten för att stärka arbetslinjen, öka människors frihet och göra Göteborg mer attraktivt för företagande, kompetens och tillväxt.
- Ta tillvara årsrikas kompetens genom att göra det enklare att arbeta längre och uppmuntra rekrytering av äldre i näringslivet.
- Reformera kommunens regler för serveringstillstånd genom att ta bort onödiga kommunala krav utöver alkohollagen.
- Inför principen Enkelhet som standard. Regler, tillstånd och avgifter ska alltid utformas för att förenkla för företagare.
- Genomför en översyn av avgifter, hyror och taxor som rör företag med syftet att sänka kostnaderna för småföretagare.
- Förenkla kommunens tillämpning av reglerna för gårdsförsäljning.
- Sänk markhyror och förenkla tillstånd för tillfälliga verksamheter som foodtrucks, popupbutiker, uteserveringar och evenemangsytor – även på stadens mest centrala platser.
- Gör Göteborg till en levande sommarstad. Låt fler lokala entreprenörer verka i stadens gaturum under kvällar och helger, både för att skapa mer liv och trygghet och att göra staden roligare och mer tillgänglig.
- Varje förvaltning som hanterar ärenden från företagare ska ha minst en dedikerad företagslots som hjälper till att hjälpa företagaren att förstå processen och lotsa dem till rätt handläggare.
- Skapa en enkel digital plattform där företagare kan följa sina ärenden hos staden, se var i processen de befinner sig och få tydliga kontaktuppgifter till rätt person.
- Genomför en årlig kulturmätning i stadens förvaltningar för att mäta hur intern kultur påverkar tjänstepersoners förmåga att arbeta service- och lösningsinriktat i kontakten med företagare.
- Tillsätt ett kommunalråd med helhetsansvar för näringslivsfrågor som ska leda arbetet med att utveckla Göteborgs företagsklimat och följa upp konkreta resultat.
- Inför ett krav på näringslivsanalys i nämnders och förvaltningars beslutsunderlag. Frågan “Hur påverkar detta företagare?” ska besvaras i varje tjänsteutlåtande.
- Säkerställ långsiktig tillgång till verksamhetsmark och industrilokaler för små och stora företag.
- Garantera kapacitetsstark elanslutning i hela staden genom exempelvis fler etableringar av hållbar energiproduktion.
- Stärk samarbetet mellan staden, utbildningsväsendet och näringslivet för att möta kompetensbehoven.
- Förstärk stödet till startups och småföretag genom rådgivning, finansiering och fler innovationshubbar i samverkan med civilsamhälle och ideella organisationer inom nyföretagande och entreprenörskap.
- Öka antalet innovationsupphandlingar inom Göteborgs Stad.
- Stärk det offentliga stödet till innovation i mindre företag.
- Bjud in näringslivet till samråd i stadsutvecklingsfrågor.

Ett samhälle som ser alla – när Göteborg tappar bort den som behöver oss mest

Göteborg är en stad av möjligheter, men också av brustna löften. Trots ett omfattande välfärdssystem står människor ofta ensamma när deras behov är som störst. Vi liberaler utgår från att frihet kräver både ansvar och stöd. Den som kan, bär sitt ansvar. Den som inte kan, ska mötas av ett stöd som fungerar. När detta brister, spricker samhällskontraktet i fogarna: barn far illa, vuxna fastnar i beroenden och hela stadsdelar tappar framtidstro. Detta är några av välfärdens brister som vi vill åtgärda.

Omsorg i världsklass – som uteblir för många

Att leva med en funktionsnedsättning ska inte betyda ”nästan bra”. Ändå tvingas många göteborgare vänta månader, ibland år, på de LSS-insatser som de redan har beviljats. Verkställighet överskrider tremånadersgränsen, anhöriga går på knäna och familjer riskerar sammanbrott.

Dessutom varierar kvaliteten kraftigt mellan boenden och utförare. Lex Sarah-anmälningar följs inte alltid upp skyndsamt, avvikelssystem används ojämnt och värdegrundsarbete reduceras till enstaka utbildningsdagar i stället för att vara en levande del av arbetets vardag. Missförhållandena och vanvården på flera av stadens BMSS-boenden (Bostäder Med Särskild Service) för funktionsnedsatta måste stoppas. En liberal stad sätter individens värdighet först och sviker inte de mest utsatta. Det kräver valfrihet, kvalitet och ett tydligt ansvar.

Dessutom sjunker förtroendet för systemet på grund av fusk och felaktiga utbetalningar inom framför allt personlig assistans. Varje felanvänd krona innebär mindre stöd till dem som behöver ledsagning, avlösning eller korttidsvistelse för att orka bo kvar hemma. Daglig verksamhet erbjuder inte heller alltid verklig utveckling. Alldeles för få får praktik, utbildningsspår eller kontakter som leder vidare till reguljärt arbete. Förväntningarna på människors förmåga blir låga och dessvärre självuppfyllande.

Barnens trygghet – när föräldraansvar och tidiga stöd brister

De flesta barn i Göteborg har trygga hem, men när föräldraförmågan brister går det fort fel. Vägen från första oro till faktiskt stöd är fortfarande alltför lång. Förskola och skola kan tidigt konstatera bristande närvaro, utagerande eller tyst tillbakadragenhet, men dessa insikter leder inte alltid till insatser. Föräldrastöd saknas där det behövs som mest. Insatser blir frivilliga rekommendationer som lätt tappar betydelse när familjens vardag blir svår. Mellantvång används för sällan eller för sent, trots att det kan vara avgörande för att förebygga sammanbrott i familjer med barn med ett stort stödbehov.

I Göteborg vräks det fler barn från sina hem än någon annanstans i Sverige. Senaste åren har antalet fördubblats. Liberalerna vill införa en nollvision, inga barn ska vräkas. En lösning för att undvika vräkning av barnfamiljer kan vara att vid första uteblivna hyran tas en kontakt från Göteborgs Stad privatekonomiska rådgivning. Rådgivarna har tystnadsplikt och är avgiftsfria.

Ensamhet och psykisk ohälsa – ett dolt systemfel

Göteborg har en växande ensamhet bland både unga och äldre. När gemenskaperna försvagas ökar risken för oro, nedstämdhet och ohälsa. Barn och unga behöver ofta vänta för länge från första bedömning till faktisk hjälp. Och när 18-årsdagen har passerat kan pågående behandling falla mellan stolarna. Peer-stöd och andra lågtröskelinsatser är ojämnt utbyggda. För placerade barn och unga saknas ofta den samlade skolkompetens inom socialtjänsten som krävs för att planera före, under och efter placering trots att skolan är den starkaste skyddsfaktorn i livet.

Hemlöshet – när insatser blir återvändsgränder

Bakom hemlöshet finns sällan en enskild orsak utan många: psykisk ohälsa, beroende, våld, separationer, funktionsnedsättningar eller skulder. Göteborg har tagit viktiga steg med Bostad Först, men modellen tillämpas för begränsat. Alltför många fastnar i tillfälliga boenden, utan tydlig väg vidare, och utslussningen från institutioner, stödboenden eller kvinnojourer brister. Barns bästa väger inte alltid tyngst vid vräkningshot. Boenden koncentreras dessutom till redan utsatta områden – med ökad otrygghet och svagare möjligheter till ett nytt sammanhang som följd.

Unga och brott – när samverkan går för långsamt

I utsatta områden tar det fortfarande ett decennium eller mer att vända utvecklingen. En avgörande bromskloss är att skola, socialtjänst och polis inte alltid delar relevant information i tid. Sekretesshinder tolkas snävare än vad lagen kräver och lokala rutiner saknas eller följs inte.

Barn under 15 år som begår eller misstänks för grova brott får inte alltid en omedelbar, samordnad plan tillbaka till skola, vård och familjestöd. Avhopparverksamhet finns, men trösklarna är höga och vägen till skydd och nya val blir för lång.

Integration som fastnar på halva vägen

Många nyanlända och deras barn vill och kan, men möts av system som är svåra att förstå och tröga att navigera. Språkbarriärer och bristande kunskap om normer och förväntningar i skola och samhälle gör att möjligheter missas. Förskolan har inte alltid tillräcklig kvalitet i språkstöd, och i skolan saknas kontinuitet i extra stöd och anpassningar när familjer byter område. Civilsamhället bär ett tungt ansvar, men möts ofta av kortsiktiga bidrag och krångliga ansökningskrav.

Gemensamt för många verksamheter är att hjälpen kommer för sent och för splittrat. Den enskilde får upprepa sin historia i utredning efter utredning, handläggningstider överskrider lagstadgade gränser och uppföljningen fokuserar på process i stället för resultat. Personliga lotsar i komplexa ärenden saknas ofta, och ansvar tappas bort i övergångar mellan stadens förvaltningar och regionens vård. Varje glapp blir ett fall – ibland hela vägen ner i hemlöshet, kriminalitet eller livslångt utanförskap.

Vad detta betyder för Göteborg – om vi inte ändrar riktning

När de mest utsatta inte får stöd som fungerar ökar notan – mänskligt och ekonomiskt. Barn som inte får tidiga insatser blir tonåringar med avbruten skolgång. Personer med funktionsnedsättning som nekas eller får sent stöd, tappar självständighet och hälsa. Ensamhet och psykisk ohälsa blir kroniska i stället för behandlade. Hemlöshet cementeras, och utsatta områden blir svårare att vända. Tilliten till välfärden naggas i kanten och det civila engagemang som skulle kunna bära mycket mer kvävs av kortsiktighet och byråkrati.

Ett samhälle som ser alla börjar med att vi ser problemen som de är. För långa väntetider och svag verkställighet. Ojämn kvalitet och bristande tillsyn. Fusk som stjälar resurser. Frånvaro av avlastning som tvingar familjer på knä. Daglig verksamhet som sällan leder till arbete. Föräldraansvar som inte får stöd. Ensamhet och psykisk ohälsa som möts för sent. Hemlöshet, utan väg vidare. Samverkan som bryter samman när den behövs som mest. Integration som stannar vid goda intentioner. Och stödsystem som är byggda för myndigheter snarare än för människor.

Göteborg kan bättre.

- Alla beslut inom LSS ska verkställas inom tre månader. Om tidsgränsen hotas ska omedelbara temporära insatser erbjudas tills den beviljade hjälpen är på plats.
- Individens plan ska följas upp månadsvis.
- Inför årliga kvalitetsrevisioner, oannonserade besök och likvärdig kontroll av kommunala och privata utförare för att säkerställa ett direkt agerande vid Lex Sarah-avvikelser.
- Möt felaktiga utbetalningar med återkrav och polisanmälan.
- Bygg ut läger, korttids- och avlösningssinsatser så att fler barn kan bo kvar hemma.
- Säkerställ likvärdig fritid för barn med funktionsnedsättning och inför kombinationstjänster mellan skola och funktionshinderförvaltningen för sömlöst stöd över dygnets alla arenor.
- Stärk daglig verksamhet med individuella utvecklingsplaner, praktikplatser i samarbete med företag.
- Höj habiliteringsersättningen och följ upp deltagandet så att det ökar delaktighet och övergång till reguljär arbetsmarknad.
- Använd mellantvång och tidiga familjeinsatser i form av exempelvis obligatoriska behandlingsinsatser och strukturerade hembesök, samtidigt som kommunen erbjuder riktat föräldrastöd kopplat till BVC, förskola och skola.
- Insatsen Skolfam, en arbetsmodell som ger familjehemsplacerade barn stöd i sin skolgång, ska erbjudas till alla placerade barn och en bindande skolplan som följer barnet före, under och efter placering ska upprättas.
- Inkludera skolkompetens i socialtjänsten för bättre placeringsbeslut och tätare uppföljning av närvaro, studiero och utveckling.
- Skala upp modellen Bostad Först genom blockhyrning och alternativa upplåtelseformer med integrerat stöd för att minska hemlösheten.
- Göteborg behöver införa en nollvision, inga barn ska vräkas.
- Etablera fler behovsbaserade boenden med vårdnära stöd där vård för fysiska sjukdomar, psykiatri och socialtjänst finns på plats vid samsjuklighet och beroende. Ersätt tidigare mobilt fältteam med en gemensam stad-region-modell för uppsökande arbete, snabb bedömning och insatser som håller över tid.
- Upprätta ett flerspråkigt startpaket för nyanlända och arbetskraftsinvandrare som omfattar kunskap om rättigheter, skyldigheter och normer.
- Etablera kvinnocenter i utsatta områden som stödjer utveckling av språk, praktik och väg in i arbete.
- Inför peer support (erfarenhetsbaserat stöd) i skola, fritid och omsorg för ökad integration vilket involverar personer med egen erfarenhet som bygger tillit och sänker trösklar.
- Upprätta en individuell åtgärdsplan för varje barn som misstänks för grovt brott och säkerställ att sociala insatser går i snabbspår parallellt med rättsprocess.

Leva livet, hela livet

I ett liberalt samhälle är varje människa värdefull genom hela livet. Erfarenhet, visdom och livslångt engagemang är grunden för ett samhälle där gemenskap och stabilitet kan växa. Oavsett ålder är friheten att fortsätta bidra, utvecklas och leva ett aktivt liv lika självklara.

Denna frihet ska gälla i Göteborg, som står inför stora utmaningar och möjligheter när befolkningen åldras. Antalet personer över 85 år förväntas öka med 50 procent fram till 2035 och fördubblas till 2045. Det kräver handling och en politik som både stärker självständigheten och förbättrar omsorgen.

Trygghet, självständighet och teknik i välfärden

Samtidigt vet vi att åldrandet kan innebära nya behov. Årsrika kan riskera att hamna i utanförskap exempelvis digitalt eller i andra sammanhang och kan ha behov av ökad trygghet och vård samt ett anpassat tempo. Ingen ska behöva möta åldrandet i ensamhet eller känna sig bortglömd. I Liberalernas Göteborg ska man kunna åldras med värdighet och mötas av en vård med värme och kvalitet. Det är viktigt att kommunen samtidigt satsar på teknik i välfärden som stärker den enskildes självbestämmande och som samtidigt underlättar personalens arbete.

Vi vill ha en äldreomsorg där beslut genomförs, synpunkter tas tillvara och personalen ges inflytande över sitt arbete, samtidigt som valfriheten för årsrika att välja äldreomsorg och särskilda boende respekteras.

En äldreomsorg fri från diskriminering

Mänskliga rättigheter är en grundpelare i vårt samhälle. Ålderism, diskriminering mot årsrika, är ett allvarligt samhällsproblem. Det handlar om bemötande, tillgång till vård, arbetsliv, tjänster och inflytande. Vi vill motverka stereotypa föreställningar om äldre och säkerställa att alla bemöts som individer – inte utifrån ålder, kön, sexualitet eller bakgrund. Göteborg ska ha Sveriges mest värdiga och inkluderande äldreomsorg där frihet, trygghet och livskvalitet går hand i hand.

Årsrika hbtqi-personer och medlemmar i alla minoriteter ska kunna känna sig trygga i mötet med äldreomsorgen. Ingen ska behöva dölja sin identitet för att få vård eller omsorg.

Personalens kompetens och arbetsvillkor

Det brister både i kompetens och bemanning inom äldreomsorgen. Undersköterskornas uppgift är att bära upp vardagen i vården. De bistår sköra årsrika med stöd för individanpassade dagliga aktiviteter och meningsfulla aktiviteter i gemenskap med andra. De arbetar nära, lyhört och under stor press. I äldreomsorgens bemanningskris pressas inte bara undersköterskor in i risk för arbetsskador utan årsrika riskerar också att skadas i brist på omsorg. Mötet med årsrika med mycket skiftande livserfarenheter kräver både språkfärdighet och social kompetens. Åtgärder måste till för att rekrytera, utbilda, fortbilda och handleda undersköterskor. För äldreomsorgens behov krävs också att tillräcklig medicinsk kompetens säkerställs.

Förebyggande arbete för bättre hälsa

Årsrika inom vård och omsorg har ofta en stor förbisedd utvecklingspotential. I äldreomsorgen sätts mål för att nå sådan utveckling. Särskilt viktigt är att säkerställa fortsatt arbete med befintliga program för att förebygga fallolyckor. Fallolyckor ger stort lidande och är en betydande dödsorsak. Dessa olyckor medför mycket stora kostnader inom sjukvård och kommunal äldreomsorg.

Gemenskap kring måltiden

Måltiden är en viktig arena för gemenskap i hemmet. När vi träffas hemma bjuder vi åtminstone på fika och när vänner kommer bjuder vi gärna på mat. På samma sätt bör måltiden få ge tillfälle till gemenskap också inom äldreomsorgen. Att kunna bjuda närstående och vänner på mat med en kvalitet som man inte behöver skämmas för bör vara norm inom äldreomsorgen.

Ett aktivt liv och möten mellan generationer

Vi liberaler vill att varje åsrik individ ska ha möjlighet att leva ett aktivt, meningsfullt och självständigt liv. Ålderism motverkas bäst genom möten mellan generationer. Vi vill att stadens förvaltningar och bolag aktivt involverar åsrika som volontärer, mentorer eller anställda. För de åsrika som inte behöver individuellt stöd satsar vi på strukturella reformer, främst genom ett varierat boende och möjligheter för meningsfulla aktiviteter i gemenskap med andra.

Stöd till anhöriga som bär en stor del av omsorgen

Anhöriga vårdar sina nära i en omfattning som överstiger insatserna från socialtjänst och sjukvård. Utan dem klarar inte äldreomsorgen sitt uppdrag. Kommunens policy för stöd till anhörigvårdare är god, men stödet till anhöriga genomsyrar ännu inte kommunens förvaltningar och bolag. Anhörigvårdares vardag fylls ofta av omsorger och de kan därför behöva extra stöd för att få kännedom om de utbud som staden erbjuder Göteborgs åsrika. Därför bör anhörigvårdare få särskilt stöd genom informationsinsatser och genom socialtjänstens uppsökande verksamheter.

- Bygg fler mellanboenden. Det behövs fler boendeformer för årsrika mellan det egna hemmet och särskilt boende. Boendena ska ha fokus på trygghet, gemenskap, aktivitet och kultur samt möten mellan generationer.
- Säkerställ god och näringsrik mat för årsrika med hemtjänst. För den som får mat genom hemtjänsten ska maten lagas lokalt, hålla hög kvalitet och bidra till både hälsa, glädje och livskvalitet – inte bara mätta för stunden.
- Satsa på att utveckla hjälpmedel och välfärdsteknik som kan bistå både årsrika och personal i att utföra vardagens moment, med respekt för integritet och önskemål samt med fokus på en god arbetsmiljö.
- Valfriheten inom hemtjänsten måste försvaras. Årsrika ska ha rätt att välja utförare och kunna byta om kvaliteten brister, utan krångel eller osäkerhet. Valfrihet stärker individens makt, driver kvalitet och är en grundbult i en liberal äldreomsorg.
- Kontinuiteten i hemtjänsten är oacceptabelt låg. Alltför många årsrika möter ett ständigt skiftande antal medarbetare, vilket skapar otrygghet och försämrar kvaliteten i omsorgen. Kontinuiteten måste stärkas genom fler fasta arbetslag, tydligt ansvar och en organisation där relationer och trygghet är ett uttalat mål.
- Trygg omsorg kräver goda villkor. Personalen måste ges tillräckligt med tid, fungerande planeringssystem och hållbara arbetsvillkor för att kunna göra ett gott arbete.
- Kartlägg ålderismen i Göteborg. Staden ska kartlägga hur ålderism tar sig uttryck i bemötande, beslut och verksamheter, och därefter vidta konkreta åtgärder för att säkerställa att årsrika behandlas med samma respekt, rättigheter och möjligheter som andra.
- Utöka träffpunkter, studiecirkelar, idrottsaktiviteter och kultur i samarbete med civilsamhället.
- Utvidga verksamheterna för att motverka digitalt utanförskap.
- Förebygg ofrivillig ensamhet genom öppna mötesplatser, uppsökande arbete och möten mellan generationer.
- Äldreomsorg och hemtjänst med värdighet och inflytande.
- Säkerställ att avtalet mellan region och kommun om läkarmedverkan följs.
- Säkerställ att det finns tillgång till medicinsk kompetens på alla nivåer.
- Inför språkrav så att årsrika meningsfullt kan samtala med personalen.
- Vidareutveckla programmet för alla anställda med fortbildning på arbetstid.
- Ge undersköterskor tid för introduktion, samtal och handledning.
- Skapa attraktiva arbetsförhållanden för att rekrytera och behålla personal.
- Säkerställ att Lagen om valfrihet (LOV) gäller även med etableringsrätt för särskilda boenden.
- Involvera årsrika redan i initiala skeden i samhällsplaneringen
- Ge möjlighet för årsrika att anställas för att bidra i stadens verksamheter.
- Ge utökade utrymme för volontärer genom partnerskap med civilsamhället där årsrika kan bidra med sin kompetens och erfarenhet.

En stad för framtiden

Unga göteborgare står i dag inför en rad utmaningar. I ett Göteborg där bostadsköerna ofta inte räknas i år, utan i decennier, står unga sist i kön och utan kapital. Var femte elev i Göteborg går i dag ut grundskolan utan godkända betyg. Alla elever, oavsett betyg, möts av en orolig arbetsmarknad där sist in är först ut. Samtidigt befinner sig världen i en klimat- och miljökris vars konsekvenser just dagens unga kommer få hantera.

För att lösa problemen behövs mer liberalism. Utan seriösa svar på skolfrågan, bostadsbristen, och miljöfrågan riskerar unga att tappa tilltron till politiken. Den liberala stadspolitikerna är en politik för och av unga som syftar till att leverera en starkare skola, kortade bostadsköer och en levande grön stad där bilen får ge plats för stadens myllrande liv.

En plats för unga att bo

Bristen på bostäder i Göteborg är enorm, inte minst för studenter. Omkring 4 000 nya studentbostäder behöver byggas för att ens täcka basbehovet. Detta är i högsta grad en frihetsfråga för individen och en avgörande fråga för stadens framtida konkurrenskraft. För oss är det oacceptabelt att unga göteborgare tvingas välja mellan en otrygg andrahandsmarknad eller att ofrivilligt bo kvar hos sina föräldrar under studieåren. Det är inte heller acceptabelt att internationella studenter och studenter från andra delar av landet blir tvungna att välja bort Göteborg som studiestad på grund av den rådande bostadssituationen.

Bostadsbyggandet påverkas i allra högsta grad av kommunala beslut och regler. Om byggtakten ska öka måste regelbördan minska drastiskt och detaljplanerna bli mer flexibla och tillåtande. Det är inte rimligt att byggprojekt fördröjs för att kommunen har åsikter om takets färg eller hur högt parkeringstalet ska vara. Särskilt studentbostäder bör undantas från krav för att möjliggöra mer byggande i centrala delar av staden. Mer mark måste upplåtas till studentbostäder.

En plats för lärande och arbete

Skolan ska rusta unga för ett framgångsrikt arbetsliv. Individer som kan stå på sina egna ben ekonomiskt har större egenmakt och kan lättare prioritera sina drömmar och aspirationer.

Förutom att skolan ska ha ett större kunskapsfokus, ska den också bli bättre på att tillhandahålla arbetslivserfarenhet i tidig ålder. Sommarjobb är en utmärkt möjlighet till detta, men vi ser att det nuvarande ensidiga fokuset på kommunala feriearbeten är fel väg att gå. I stället måste dessa kompletteras genom samarbeten med Göteborgs stora flora av företag, där skolorna bör tillhandahålla kontaktytor mellan elever och privata arbetsgivare för att bättre matcha dessa parter.

En plats för unga att leva

Göteborg har något unikt att erbjuda som ingen annan svensk stad har. På högskolorna erbjuds utbildning i världsklass och ett rikt studentliv. Staden präglas av vackra grönområden, stora konserter och evenemang samt ett uteliv med fantastiska pubar, restauranger och klubbar. Göteborg är i lika hög grad en destination som en levande stad. Tyvärr ägnar sig kommunen alltför ofta åt att sätta käppar i hjulet för besöks- och nöjesnäringen.

Vi går till val på en politik som ska värna och förstärka myllret av pubar, butiker och andra nöjen. Vare sig det handlar om ett helgbesök, några års studier eller en livstid i Göteborg, ska staden vara en plats där minnen skapas. Förenklande och avskaffande av regler och tillstånd kopplat till alkoholservering, öppettider och buller står högt upp på partiets dagordning inför valet 2026. I en stad ska det finnas plats för dem som söker ro, men innerstadens kulturliv ska inte tystas. Uteserveringar, oavsett om de är inglasade eller ej, ska få pryda stadens gator. På fler platser än i dag ska serveringar, fotgängare och cyklister få ta plats från bilen och parkeringarna.

Om unga ska ha en hälsosam och trygg framtid i Göteborg behöver klimat- och miljöarbetet intensifieras. Luften i Göteborg ska förbättras genom ett minskat bilåkande i staden, fler gröna ytor behöver byggas och hållbara resesätt ska nå fler och gå snabbare. Cykeln, spårvagnen och tåget ska vara de självklara alternativen till bilen. All kollektivtrafik kan dock inte gå genom det överbelastade området kring Brunnsparken, utan alla stationer för Västlänken måste färdigställas och fler spårvagnslinjer byggas. Ytterligare en spårvagnslänk från fastlandet till Lindholmen behövs för att minska pendeltiden och möjliggöra för en mer integrerad stad. Studenter, som ofta har en begränsad ekonomi, ska även kunna köpa enkelbiljetter till nedsatt pris.

Unga ska självklart också känna sig trygga i Göteborg och vi vill därför se att gator och parker är väl upplysta om natten och att elsparkcyklarna bevaras för att kunna ta sig hem när det behövs.

- Bygg fler studentbostäder. Sänk krav och lindra regelbördan vid byggande av studentbostäder.
- Upplåt mer mark till studentbostäder.
- Gör detaljplaner mer flexibla för att förenkla bostadsbyggandet och de lokala näringsidkarnas vardag.
- De kommunala bostadsbolagen ska reservera fler bostäder till student- och ungdomslägenheter vid nybyggnation.
- Fler ska få arbetslivserfarenhet under studietiden. Utöka och förbättra kontaktytorna mellan skolor och näringsliv.
- Förenkla – eller i avskaffa – tillstånd och regler kopplade till alkoholservering. Det ska vara lätt att driva pubar, restauranger och klubbar i Göteborg.
- I centrala delar av staden ska nöjeslivet få låta. Bullerreglerna måste bli mer tillåtande för att Göteborgs rika kultur- och nöjesliv ska överleva och utvecklas.
- Andra Långgatan ska bli en gågata.
- Fler gator ska bli bilfria för att ge plats åt serveringar, butiker och gående.
- Parkering för bil ska i större utsträckning ske i parkeringshus. Dyr centralt belägen mark används bättre som bostäder, grönska och kommers.
- Kommunen ska möjliggöra för de inglasade uteserveringarna att komma tillbaka.
- Fler cykelvägar ska byggas och de befintliga ska rustas upp.
- Pendlingstiderna i Göteborg ska minska.
- Bygg en till spårvagnslänk mellan fastlandet och Lindholmen.
- Studenter ska kunna köpa enkelbiljetter till reducerat pris i kollektivtrafiken.
- Gator och parker ska vara väl upplysta under natten för att öka tryggheten.
- Elsparkcyklar utgör ett tryggt sätt för främst unga kvinnor att ta sig hem. Elsparkcyklarna ska därför bevaras.

Trygghet, säkerhet och beredskap i kris och krig

Göteborg har länge varit en öppen och stolt stad, men tryggheten är nu under attack. Den grova gängkriminaliteten har blivit systemhotande. Skjutningar, sprängningar och rån är inte längre enstaka händelser, utan en del av vardagen i flera stadsdelar. Flera av Sveriges mest utsatta områden finns här i Göteborg. I delar av staden råder inte längre statens lag, utan klanernas. Människor begränsar sina liv av rädsla. Barn så unga som åtta år rekryteras till gängen och den organiserade brottsligheten. Det här är en samhällsutveckling som måste vändas.

Den som är rädd är inte fri. Vi måste stå upp för ett liberalt samhälle där samhällskontraktet garanterar trygghet och säkerhet.

Ett samhälle som förlorar mark

För få poliser syns på gatorna, för få brott klaras upp och för få gängledare lagförs. Tystnadskulturen har brett ut sig – inte bara bland kriminella, utan också inom stadens förvaltningar.

Hotade socialsekreterare och rädda tjänstemän innebär en risk att felaktiga beslut fattas. Otryggheten påverkar livskvaliteten och styr människors vardag. En tredjedel av alla kvinnor i staden väljer andra vägar hem på grund av rädsla eller avstår helt från att röra sig ute när mörkret faller. Hotade och utsatta kvinnor lever i rädsla för våldsamma män. Antisemitism och hatbrott är alltför vanligt förekommande.

Om krisen eller kriget kommer

Trots ett allvarligt säkerhetspolitiskt omvärldsläge är beredskapsarbetet knappt påbörjat i vår stad. Göteborg är illa rustat för kriser och andra extraordinära händelser. Det civila försvar som en gång fanns är nedmonterat och den civila beredskap som borde finnas i varje stadsdel är otillräcklig eller okänd. Skyddsrum, reservlager och beredskapsplaner är eftersatta. Trygghetspunkter – samlingsplatser där medborgarna erbjuds vatten, värme och mat vid allvarliga samhällsstörningar – finns nästan inte alls.

Om krisen eller kriget kommer är göteborgarna i dag oförberedda. Det är oacceptabelt. Vi liberaler har länge påtalat dessa brister och föreslagit inrättandet av ett lokalt Beredskapskansli vilket, efter flera år av överksamhet, nu inrättas i kommunen. Nu kräver vi att man går från ord till handling och fortsätter förstärka beredskapen och tryggheten för alla göteborgare. Göteborgarnas beredskap måste tas på allvar.

En ny riktning behövs

Göteborg kan inte fortsätta så här. Otrygga miljöer måste byggas bort. Skolor på extrem religiös eller förtryckande grund ska stängas. Informationsutbyte mellan polis, skola och socialtjänst måste vara självklart. Barn ska skyddas från gängens rekrytering. Göteborg är en stad värd att försvara och skydda. Men just nu är tryggheten under attack, säkerheten försvagad och beredskapen på efterkälken. Detta är verkligheten. Att blunda för den är inget alternativ för oss liberaler. Men vi kan inte längre vänta, omvärlden väntar inte på oss. Därför vill vi att åtgärder för trygghet, säkerhet och beredskap prioriteras och genomförs skyndsamt.

Tryggheten måste återskapas. Det betyder att vi agerar tillsammans. I ett civilsamhälle som arbetar tillsammans – till exempel genom trygghetsvandringar, frivilligförsvaret och lokala nätverk – kan alla bidra till en ökad trygghet. Våra årsrika göteborgare både kan och ska ges möjlighet att bidra. Pensionärsföreningar kan tillsammans med andra föreningar bidra till både trygghet och beredskap – alla behövs.

- Utveckla samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid för att bryta nyrekrytering till gängen.
- Socialtjänsten ska genomföra fler bekymringssamtal med familjer där barn misstänks vara i riskzonen.
- Öka säkerheten på de kommunala skolorna genom inpasseringssystem och behörighetskontroller.
- Säkerhetsvärdar ska finnas på skolorna.
- Säkerställ att det finns ett välfungerande arbete mot drogbruk i grundskolans högstadium och i gymnasiet.
- Socialtjänsten ska agera skyndsamt då barn och unga är i riskzonen att begå brott.
- Skydda tjänstepersoner genom anonymiserade orosanmälningar
- Inför möjligheten att avidentifiera kommunala beslut för att minska risken för otillbörlig påverkan på tjänsteutövning eller beslutsfattande.
- Ge lämplig instans i Göteborgs Stad ett samordnande uppdrag för kommunala insatser som ska öka tryggheten för hotade företagare.
- Göteborgs Stad ska verka för fler ordningsvakter och trygghetsvärdar i utsatta områden.
- Bygg bort otrygga miljöer genom bättre belysning, öppna stadsrum och snabb klottersanering.
- Motverka bedrägerier riktade mot årsrika genom informationsinsatser och stöd inom digital säkerhet. Den digitala fixartjänsten ska byggas ut.
- För att öka tryggheten behöver fler §3-områden, med ordningsvakter, etableras i Göteborg.
- Ordningsvakter/skyddsvakter med extrautbildning ska kunna stötta polisen och överta vissa arbetsuppgifter.
- Inför obligatorisk bakgrundskontroll av anställda i staden inom fler yrkesområden.
- Öka tryggheten och servicen i kollektivtrafiken genom personal ombord på spårvagnarna samt vakter på fler utsatta hållplatser
- Utred att möjliggöra ljud- och bildupptagning med kameror på fler utsatta platser.
- Trygghetspunkter ska finnas tillgängliga i alla stadsdelar.
- Befolkningsskyddet med skyddsrum måste återupprättas genom utökad utbildning och kunskap.
- Inrätta en civil ”ÖB” för samordning av beredskapsåtgärder och höjd beredskap.
- Krigsplacera fler av stadens anställda som arbetar med totalförsvarsviktig verksamhet.
- Öka krismedvetenheten bland medborgarna. Anpassa broschyren När krisen och kriget kommer för Göteborg.
- Bevara riksintresset Säve flygplats som beredskapsflygplats
- Utred kommunens förutsättningar att ta emot kontanter som betalningsmedel även vid kriser.

Hållbar framtid - Klimat, miljö och grön tillväxt

Ett tillgängligt Göteborg för alla

Det är för svårt att ta sig fram i Göteborg. Varje dag är det alltför trångt på spårvagnen, låsningar vid Brunnsparken eller försenade vagnar. Trafik, köbildningar och vägarbeten är faktorer som gör Göteborg till en omständlig stad att köra bil i. Nuvarande kommunstyrelse vill minska biltrafiken, men drar in Expressbussar. Samtidigt är cykeln för många inte ett alternativ – helt enkelt för att det är otryggt att cykla i staden. Det hänger inte ihop. Göteborgarna ska kunna lita på trafiken i Göteborg - vare sig de går, cyklar, åker spårvagn eller bil. Det är frihet.

Det ska vara möjligt att bo i stan med bil, samtidigt som gatan görs till en plats för människor. Ytan i staden är begränsad och alla trafikslag måste samsas om samma yta. Därför vill vi se att parkeringar i större utsträckning flyttas till P-hus, i stället för att tas bort helt. Vi vill också anpassa parkeringsavgifterna så att det går att hitta en parkering när det behövs.

Men för den som vill måste det också bli lättare att ställa bilen. Nästan var fjärde bilist i Göteborg skulle vilja minska sitt bilåkande om tillgängligheten vore bättre. Vi vill se fler avgångar i kollektivtrafiken, återinföra Svart Express och säkra en långsiktig finansiering av kollektivtrafiken. När fler väljer gång-, cykel-, och kollektivtrafik blir Göteborgs vägar mer tillgängliga för dem som verkligen behöver bilen.

För cyklister och gångtrafikanter är säkerheten och framkomligheten i Göteborg alldeles för låg, trots styrelsens satsningar. Endast 8 procent tycker att Göteborg är en trygg stad att cykla i enligt stadens senaste undersökning. För att öka tryggheten vill vi se fler fysiska barriärer mellan trafikslag, en utbyggnad av cykelnätet och ökade insatser mot olovliga parkeringar på cykelbanor.

För att fler ska kunna leva och bo i Göteborg måste framtidens kollektivtrafik göras planskild. När Stockholm, Köpenhamn och Oslo byggde sina tunnelbanor var städerna mindre än vad Göteborg är i dag. Det är därför hög tid att planera för planskild kollektivtrafik med såväl höghöjdsbanor som tunnelbana. Endast så kan vi kombinera snabb framkomlighet och ökad turtäthet i kollektivtrafiken i framtidens Göteborg.

Det gröna och klimatvänliga Göteborg

Göteborg ska vara en grön stad med hög biologisk mångfald, och där parker och stråk sköts väl med ny teknik och utvecklade skötselmetoder. Träd gör inte bara Göteborg vackrare, utan bidrar även till att filtrera bort skadliga luftpartiklar och till att sänka temperaturen under värmeböljor. Gröna oaser i staden, såsom Slottsskogen och Trädgårdsföreningen, ska värnas. Fler gator, stråk och torg, som Avenyn och Grönsakstorget, ska omvandlas från tråkiga, gråa asfaltsöknar till nya platser för grönska och träd. Fler gröna stråk utmed vatten ska anläggas och fler gator ska omvandlas till sommargångar och permanenta gånggator. Nya bostadsområden ska planeras med grönska i åtanke och gamla bostadsområden ska få se nyplanterad grönska där det saknas.

Trots att vi är en kust- och hamnstad är det för svårt att nå vatten på många platser. Badbussen som går till Delsjön ska vara större och gå oftare, och badbussar ska även köras till fler badställen runtom i Göteborg på sommaren. Det ska också bli möjligt att bada på fler ställen i älven.

En grön omställning gör Göteborg attraktiv för företag och människor.

Göteborg ska minska sina klimatutsläpp för att nå sina klimatmål. För att nå dessa krävs det att Göteborgs energiförsörjning är hållbar vilket innebär att el- och värmeproduktionen ska vara klimatneutral. Elförsörjningen för företag ska säkras och det behövs en utbyggd laddinfrastruktur för medborgare och transportföretag. Tillgången till grön el ska säkras och det ska därför vara enkelt att få tillstånd att sätta upp solceller. Göteborgs kommun ska som princip säga ja till ny vindkraft. Koldioxidinfångning ska användas för att eliminera utsläppen från sopförbränning.

Klimatförändringar kommer att påverka Göteborg och åtgärder för att hantera dessa behöver därför implementeras. Kajer behöver anpassas och byggas om för att kunna hantera höjda vattennivåer. Dagvattenhanteringen behöver förbättras för att kunna hantera större mängder regn vid skyfall. Bättre dagvattenhantering behövs även för att älven ska bli renare och bli badbar.

- Inför fler avgångar och återinför Svart Express
- Öka antalet avgångar med Badbussen till Delsjön under sommaren och säkerställ fler platser ombord på bussen.
- Det ska vara prisvärt att åka kollektivt.
- Skapa en ny förbindelse över älven.
- Bygg fler cykelbanor och öka tryggheten för cyklister och fotgängare.
- Bevara alternativet med elsparkscyklar.
- Förbered planskild kollektivtrafik med både höghöjdsbanor och tunnelbana för att freda ytan på markplan.
- Parkering för bil ska i större utsträckning ske i parkeringshus.
- P-avgifterna ska vara anpassade så att det alltid ska vara möjligt att hitta parkering för den som behöver.
- Öka antalet träd och grönytor i staden för att öka trivsel, luftkvalitet och skydd mot värmeböljor.
- Förvandla fler gator, stråk och torg från grå asfaltstorg till platser för träd och grönska.
- Gör om Andra Långgatan till gågata. Fler gator i centrum ska omvandlas till sommargångator och gågator året runt.
- Minska utsläppen som är förknippade med Göteborgs el- och värmeförsörjning.
- Staden ska inte sätta stopp för sol- och vindkraft.
- Driv stadens fordon fossilfritt.
- Gör det enklare att installera laddstolpar för elfordon.
- Öka tempot i Göteborgs klimatanpassning för att hantera klimatförändringarna.
- Anpassa kajer så att det går att hantera höjda havsnivåer.
- Förbättra dagvattenhantering i syfte att kunna klara av stora mängder regn vid skyfall.

Den växande staden

Göteborg är en attraktiv stad där många vill leva och verka. Liberalerna vill bygga ett ännu bättre Göteborg för framtiden, en stad som har höga ambitioner för stadsutveckling och infrastruktur. Stadsplaneringen ska utgå ifrån individers behov och trivsel. Liberalerna vill skapa en stad där varje individ i livets olika skeenden ska ha möjlighet att hitta en bostad i en miljö där man känner sig hemma. Stadsrummet ska erbjuda puls, trygghet och trivsel. Stadsplaneringen ska präglas av nytänkande, kreativitet och effektivitet. Vi vill se ett Göteborg där gammalt och nytt förenas i ständig förändring.

Stadskvaliteter

Städer skapar närhet – närhet till jobb, service, kultur, rekreation och medmänniskor. Forskning visar att en stad som växer är en positiv faktor för ekonomisk tillväxt, social integration och minskad miljöbelastning. En stad som stagnerar drabbas däremot av sociala problem och tappar i välbefinnande. De stadskvaliteter som är avgörande för stadens utformning och som bidrar till att skapa en attraktiv stad kan sammanfattas i tillgänglig, sammanhållen och rekreativ.

En tillgänglig stad är en stad där det är lätt att ta sig till alla målpunkter, som handel, service, arbetsplatser och bostäder. För att lyckas med det krävs en effektiv infrastruktur som skapar tillgänglighet, inte tar upp onödigt stor yta och inte bidrar till utglesning. Tillgänglighet innebär också att stadsmiljön är utformad så att det är trevligt att röra sig till fots, vilket är en av de viktigaste faktorerna för nöjdhet med stadsmiljön. En tilltalande arkitektur, möjligheten att cykla samt utbudet av restauranger, caféer och handel är andra faktorer som skapar en attraktiv gatumiljö. Bilkparkeringar bör gärna kombineras med säkra möjligheter till att parkera sin tvåhjulning och parkeringshusen bör byggas för att möjliggöra annan verksamhet i gatuplan.

En sammanhållen stad skapar förutsättningar för närhet till många målpunkter. Göteborg har en gles innerstad i förhållande till Stockholm och Malmö. Linnégatan är stadens mest tätbebyggda del och en av de mest populära. Den byggdes en gång i tiden i enlighet med långsiktiga stadsplaner, vilket vi bör ta efter i framtida planering. Täthet bidrar till ökad trygghet, men också förutsättningar för ett rikt utbud av handel, service, arbete, bostäder och kultur. Ett rikt och varierat liv är en del av den frihet som många söker i en storstad. Med en lika hög befolkningstäthet som de andra två storstäderna har, skulle köpkraften öka med 6 miljarder kronor per år. Stadens täthet avgör också i vilken grad kollektivtrafiken kan utnyttjas, och både Stockholm och Malmö har en bättre utbyggd kollektivtrafik än Göteborg. Väl fungerande kommunikationer är en förutsättning för individens frihet att säkert och tryggt kunna förflytta sig i staden.

En rekreativ stad är en stad där det är nära till parker, grönområden och vatten – områden med aktiviteter som är återhämtande, som ger paus från vardagens krav och som kan bidra till ett aktivt och balanserat liv. Den rekreativa staden och den sammanhållna staden ska inte ses som motpoler, utan snarare ömsesidigt beroende av varandra. Parker och grönområden i täta miljöer innebär att fler invånare har nära till rekreativa kvaliteter. Det behövs också många boende i närheten för att hålla parker och kajlägen levande och väl omhändertagna. En tillgänglig och sammanhållen stad innebär också effektivare uppvärmning samt färre och billigare transporter. Genom att människor med olika bakgrund och ekonomiska förutsättningar ges möjligheter att dela stadsrum finns goda fysiska förutsättningar för integration.

Egen härd är guld värd

Ett eget hem är en av grundförutsättningarna för individens frihet. Detta omfattar alltifrån "bostad först" för hemlösas behov till en mångfald av boendeformer för äldre. Göteborg behöver bygga bostäder i olika prislägen. Vi behöver planera utifrån att människor har olika önskemål och behov. Staden bör aktivt arbeta för att hitta innovativa och kostnadseffektiva lösningar för att få fram bostäder till lägre kostnader. Göteborg har en låg andel ägt boende. Många göteborgare önskar bo i småhus och takten för byggnationen måste öka för att fler ska vilja bo kvar i staden och inte flytta till kranskommuner. Gällande flerbostadshus ska bostadsrätter prioriteras, särskilt i de utsatta områdena. Göteborg är en attraktiv studentstad med några av landets bästa utbildningsinstitutioner, men boendesituationen gör tyvärr att studenter väljer bort Göteborg.

Hur man vill bo är individuellt. För en del fungerar det bättre att hyra medan andra hellre vill äga sitt boende. Resurser och kraft bör läggas på de boendeformer som efterfrågas mest och utifrån framtidens växande behov. Liberalerna har ingen åsikt om vilket boende som är bäst, utan det avgörs av individen och det som samhället efterfrågar.

Staden behöver byggas ihop för att skapa en mer sammanhållen stad. Detaljplaneprocessen ska vara tillåtande och flexibel. Byggaktörerna ska ges ett större ansvar att ta fram detaljplaner och kommunen ska förenkla och snabba upp detaljplaneändringar. Göteborgs Stad äger majoriteten av marken i kommunen, och har ett stort ansvar att mer mark görs tillgänglig för byggnation. Fler tomter behöver anvisas till tomtkön. För en större mångfald bör staden efter antagen plan sälja tomter styckevis med färdiga byggrätter.

Var fjärde göteborgare bor i stadens allmännytta, som är Sveriges största med 76 000 lägenheter fördelade över hela staden. En stor del av lägenheterna finns i områden som är förknippade med segregation och utanförskap. Dominansen av hyresrätter i dessa områden gör att de som söker ett ägt boende i sitt område tvingas att flytta, vilket leder till en social och ekonomisk utarmning. Därför anser vi att de hyresgäster i områdena som önskar, ges möjlighet att ombilda sina hyresrätter till bostadsrätter. Ombildningar frigör kapital som kan användas till underhåll, renoveringar och trygghetsskapande arbete i områdena. Allmännyttan ska prioritera upp underhållet av dagens byggnadsbestånd.

Vård nära där du bor

Med en ökande befolkning, inte minst årsrika, ökar även behovet av vård i Göteborg generellt. Hisingen är en av Göteborgs mest expansiva delar, med stora och växande vårdbehov. Enligt genomförd förstudie uppgår behovet till närmare 300 000 vårdbesök per år, varav cirka 100 000 specialistbesök inom bland annat vuxenpsykiatri, internmedicin, dialys, endoskopi samt ögon- och öron-, näsa- och halssjukvård. Många av dessa verksamheter kräver täta och återkommande besök. För den enskilda patienten, och inte minst för många äldre som har svårare att förflytta sig, innebär längre resvägar en konkret försämring av möjligheten att ta del av vård på lika villkor. Lundby sjukhus som i dag tar emot en del patienter kommer att helt stänga sin verksamhet inom några år och någon planerad ersättning finns inte planerad i nuläget. Ett närsjukhus på Hisingen skulle bidra till vård på rätt nivå, avlasta akutsjukhusen och förbättra möjligheterna för invånarna att få planerad specialistvård nära där de bor.

En levande och trivsamt stad

Arkitekturens roll är att gestalta en stad som är attraktiv och inkluderande att vistas i. Vi vill bevara och införliva våra kulturmiljöer i nyproduktion för att skapa en spännande stadsmiljö. I Göteborg ska det finnas både god vardagsarkitektur och märkesbyggnader. Utformningen av bostäder, förskolor/skolor, kontor och andra byggnader har stor påverkan på upplevelsen av stadsmiljön. Vardagsarkitekturen ska stå för trivsamma, hållbara och funktionella livsmiljöer som förenklar och förskönar vardagen. Välkomna tillskott är moderna varianter av landshövdingehus, byggemenskaper, stadsradhus och generations- och kollektivboenden där enskilda kan gå samman och driva byggprojekt ihop. Märkesbyggnaderna ska utmärkas av arkitektur i världsklass med hög gestaltningsmässig ambition och ge staden en unik identitet.

För att skapa positiv framtidstro krävs att alla har möjlighet till en värdig bostad. Det är där vardagslivet pågår och morgondagen formas. Med våra förslag vill vi göra det möjligt!

- Motverka segregation genom varierande upplåtelseformer i alla stadsdelar.
- Konvertera kontor som tidigare varit bostäder till bostäder, särskilt i stadens centrala delar, för att öka tätheten i centrum.
- Etablera ett närsjukhus på Hisingen som en del av omställningen till en nära, jämlik och tillgänglig vård
- Se över kommunens ägande av lokaler för att avyttra eller hyra ut.
- Gör detaljplanerna flexibla, och låt byggaktörerna ta ett större ansvar vid framtagandet av detaljplaner.

- Underlätta för mindre entreprenörer att bygga, och öka därmed konkurrensen för att få fram bostäder till en lägre kostnad.
- Snabba upp handläggningen gällande detaljplaneändringar, pröva att gå direkt på bygglov.
- Möjliggör för 700 studentbostäder med fokus på billigt byggande för lägre hyror.
- Planera utifrån långsiktiga stadsplaner baserade på historiska principer.
- Öka försäljningen av kommunal mark. Gör fler tomter tillgängliga på marknaden.
- Olika former av trygghets- och seniorboenden ska samlokaliseras med sociala mötesplatser.
- Underlätta för byggprojekt med innovativa lösningar som deläggande och hyrköp.
- Ta fram en ny modell för att underlätta friköp av tomträtter för flerbostads- respektive småhus.
- Vid höjning av tomträttsavgälden behöver förutsägbarheten öka, möjlighet att betala tomträttsavgälden månatligen bör införas.
- Anlägg tydliga stråk mellan stränder/kajer och befintliga stadsdelar. Tillgängliggör och renovera kajerna för att ge möjlighet till rekreation nära älven.
- Utöka grönytor vid nybyggnation. Gröna väggar/tak eller miniparker är viktiga för välbefinnande och folkhälsa.
- Anlägg dagvattendammar och grönytor längs gator och spårvagnsspår för att minska dagvattnet i avloppssystemet och för att skapa fler grönområden.
- Förtäta de lokala torgen genom att bygga bostäder på och kring torgen vilket ökar attraktionskraften och tryggheten samtidigt som underlaget för handeln förstärks.
- Utveckla fysiska och digitala medborgardialoger för att undvika överklagande och därmed korta planprocessen.
- Upphäv rivningsförbudet av Kinesiska muren för att underlätta och påskynda byggnationen av Skeppsbron.
- Utveckla delar av Heden med fokus på rekreation, aktivitet och grönområden, Heden ska bli Göteborgs Central Park.
- Göteborgs Stad ska ha en ansvarig stadsarkitekt.
- Utveckla Skanstorget till en attraktiv mötesplats med flera aktiviteter.
- Rusta upp miljön på Skansberget.
- Fortsätt utveckla Skatås motionsfält med fler aktivitetsytor, som en skate-park till exempel.
- Utveckla Sankt Sigfridsplan i harmoni med den nuvarande bebyggelsen och med respekt för områdets karaktär.
- Hagabions parkering ska bebyggas med bostäder tillsammans med verksamhetslokaler i bottenvåning enligt trevlig kvartersstadsmodell
- Bygg parkeringshus i närheten av kollektivtrafiknoder och etablera så kallad park-and-ride där en Västtrafik- biljett ingår i parkeringsavgiften.
- Prioritera utvecklingen av Gullbergsvass med många bostäder samt verksamheter för att möjliggöra hög servicenivå centralt.

Kulturen som sammanhang – ett Göteborg som berör

I ett liberalt Göteborg är kulturen ett sammanhang där människor möts, berörs och växer genom hela livet. Kulturupplevelser och kulturutövande bidrar till psykiskt välbefinnande, återhämtning och folkhälsa.

Yttrandefrihet och konstnärlig frihet som grund

Yttrandefriheten är grunden för all liberal kulturpolitik. Vår uppgift är inte att styra kulturens innehåll, utan att skapa goda och långsiktiga förutsättningar för konstnärligt skapande, fri bildning och ett levande kulturliv i hela staden. Kultur stärker individens möjlighet att forma sitt eget liv, från barndom till hög ålder. Det räcker inte att veta var information finns – vi behöver också kunskap, språk och omdöme för att kunna tolka och värdera den. Litteraturen hjälper oss att förstå oss själva och andra, filmen kan utmana vår moral och konsten öppnar nya perspektiv. Ett öppet samhälle behöver kulturella uttryck som ibland underhåller, ibland förklarar och ibland provocerar.

Ett starkt och självständigt kulturliv

Liberalerna vill se en kulturpolitik som sätter frihet, mångfald och kvalitet i centrum. Samtidigt behöver kulturen bli mer självständig. Goda villkor för kulturföretagande, fungerande trygghetssystem för kulturarbetare och skatteregler som uppmuntrar sponsring och gåvor är viktiga delar för att skapa ett starkt och oberoende kulturliv.

Kultur i en digital och föränderlig tid

Digitalisering, ny teknik och nya uttrycksformer förändrar kulturlivet i grunden. Göteborg ska vara en stad där konstnärlig innovation, teknikutveckling och nya former av skapande kan växa fram inom befintliga strukturer och med fortsatt hög konstnärlig frihet.

Barn och unga ska möta kulturen tidigt

Barn och unga ska ha tillgång till kultur oavsett bakgrund. Sverige ska vara ett föregångsland för kultur av och för barn och unga, och Göteborg ska gå före. Läsning ska prioriteras i hela utbildningskedjan, från förskola till skola, eftersom språk och tänkande utvecklas genom att läsa och skriva. Samordningen mellan skola och kulturskola behöver förbättras så att fler barn enkelt kan delta, oavsett familjens ekonomiska förutsättningar. Barn ska få möta kultur tidigt i livet, både i skolan och i förskolan, och ges möjlighet att bekanta sig med Göteborgs kulturinstitutioner. Det kräver resurser så att alla barn kan ta del av exempelvis teater- och museibesök.

Folkbildning och bibliotek i hela staden

Folkbildningen har en självklar plats i ett liberalt samhälle och ska ha det även i Göteborg. Studieförbund och folkbildning stärker bildning, delaktighet och demokratisk förankring genom hela livet och är av särskild betydelse även för de årsrika. Ansvar för folkbildningen bör samlas under kulturnämnden och ett nytt stödssystem behöver tas fram för att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar.

Biblioteken är centrala för läsning, bildning och möten mellan människor med olika bakgrunder, generationer och livsöden. Det är en grundläggande service och måste värnas i hela staden, inte minst utanför de centrala delarna. Bokbussarna spelar här en viktig roll och genom att investera i fler kan tillgången till litteratur nära hemmet öka, särskilt för dem som har svårt att ta sig långa sträckor.

Ett levande konstliv och starka kulturinstitutioner

Göteborgs konstliv ska vara levande, synligt och relevant. Ambitionen för stadens konstinköp behöver höjas så att samlingarna speglar fler samtida konstnärer och uttryck. Genom att göra inköp i samarbete med lokala gallerier och gallerister stärks det lokala konstlivet. Staden rymmer dessutom många lokaler som står tomma delar av dygnet eller året. Dessa bör kartläggas och göras tillgängliga för det fria kulturlivet till rimliga priser, så att nya kulturella möten och evenemang kan växa fram för människor i alla åldrar. En stark konstpolitik kräver också långsiktiga investeringar i stadens centrala kulturinstitutioner.

Göteborgs konstmuseum är en av Sveriges främsta konstinstitutioner med en omfattande samling och en viktig roll som mötesplats för konst och kultur i Göteborg. Museet, som är centralt beläget vid Götaplatsen, står nu inför en omfattande om- och tillbyggnad för att bli en modern och välfungerande konstmuseibyggnad av internationell standard med utökade ytor för både permanenta utställningar och temporära konstpresentationer. Denna satsning ska ge bättre förutsättningar för att visa konst i världsklass, underlätta konstanter och förbättra tillgänglighet och upplevelse för besökare. En väl genomförd utbyggnad stärker Göteborgs position som en ledande kulturstad och ger plats för fler konstnärliga uttryck och publika möten i hjärtat av staden.

Göteborg ska värna den konstnärliga friheten

Göteborg ska fortsatt vara en stad som står upp för den konstnärliga friheten, även internationellt. På Liberalernas initiativ blev Göteborg först i Sverige med att ta emot förföljda konstnärer genom fristadsprogrammet. Detta arbete måste värnas och utvecklas ytterligare. Tankens och ordets frihet är och förblir grunden för liberal kulturpolitik.

Ett Göteborg som berör är ett Göteborg där kulturen är fri, tillgänglig och levande – för alla generationer.

- Förbättra samordningen mellan skola och kulturskola så att barn enkelt kan ta del av båda, oavsett socioekonomiska förutsättningar.
- Värna barns möjligheter att uppleva kultur i skolan och i förskolan.
- Ge barn tidigt i livet möjlighet att bekanta sig med Göteborgs kulturinstitutioner genom att tillföra de resurser som krävs för exempelvis teaterbesök.
- Säkerställ att folkbildningen har en självklar och stark plats i Göteborg genom att samla ansvaret för folkbildning och studieförbund under kulturnämnden.
- Ta fram ett nytt stödsystem som stärker folkbildningens långsiktiga förutsättningar.
- Värna biblioteken som grundläggande service i ett liberalt samhälle, både som nav för läsning och bildning och som mötesplatser i hela staden, även utanför de centrala delarna.
- Investera i fler bokbussar för att möjliggöra fler och längre stopp längs rutterna och därigenom öka tillgången till litteratur nära hemmet, särskilt för dem som har svårt att ta sig längre sträckor.
- Höj ambitionen för stadens konstinköp.
- Kartlägg stadens lokaler som står tomma delar av tiden och gör dem tillgängliga för det fria kulturlivet till skäligen avgifter.
- Inför kulturtavlor i Göteborg för att synliggöra stadens breda och levande kulturutbud genom reklamytor avsedda enbart för kulturevenemang.
- Driv på för en modern och internationellt konkurrenskraftig om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum, med ökade ytor för utställningar, förbättrad tillgänglighet och moderna funktioner för konstanter och publik verksamhet.
- Värna och utveckla fristadsarbetet för förföljda konstnärer, som Göteborg var först i Sverige med att införa på Liberalernas initiativ.

Ett Göteborg i rörelse – en aktiv, jämställd, jämlik och hållbar idrottsstad

Liberalerna vill skapa ett Göteborg där alla invånare – oavsett bakgrund, ålder eller funktionsvariation – har möjlighet till ett aktivt liv och en meningsfull fritid. Därför är idrott och rörelse en central del av vårt politiska arbete.

Genom att bygga ut stadens infrastruktur, stärka föreningslivet, skapa fler möjligheter till spontanidrott och ge utrymme för både vardagsmotion och elitidrott vill vi bidra till ett mer jämställt, jämlikt, tryggt och levande Göteborg. Idrottspolitikerna är ett av flera viktiga verktyg för att minska klyftor i folkhälsa och livsvillkor.

Särskilda insatser ska riktas till grupper som i dag står långt ifrån organiserad idrott såsom årsrika, flickor, personer med funktionsvariationer och boende i socioekonomiskt utsatta områden. Allt arbete ska ske i linje med FN:s Agenda 2030 och Göteborgs mål för ett hållbart samhälle.

För att bidra till en trygg och motståndskraftig stad vill vi även utreda hur idrotts- och föreningslivet kan spela en roll i beredskap och civilförsvar vid kris och krig.

Fyra målområden för en stark idrottsstad

Satsningar ska göras på att utveckla och bygga fler moderna, trygga och tillgängliga idrottsanläggningar i hela staden. Idrotten ska finnas nära där människor bor, även i socioekonomiskt utsatta områden. En ny arena som ersätter Scandinavium samt en ny simhall i centrum kommer att stärka Göteborgs ställning som idrottsstad.

Föreningsidrotten är en viktig samhällskraft. Liberalerna vill minska föreningarnas administrativa börda genom digitalisering och stärka stödet till föreningar i utsatta stadsdelar. Vi vill även uppmärksamma föreningar med inriktning mot djur och natur, som bidrar till både fysisk och psykisk folkhälsa.

Genom initiativ som Starkare IF, Lights On, Skola som arena och PEP ges fler barn och unga möjlighet att delta i meningsfulla fritidsaktiviteter – gratis och utan krav på medlemskap.

Platser där göteborgare kan idrotta spontant och på egna villkor ska utvecklas. Liberalerna vill bygga fler upplysta och trygga utegym, motionsspår och bollplaner. Med hjälp av QR-koder, instruktioner och låneutrustning via Fritidsbanken ska fler känna sig välkomna att delta. Outnyttjade tider i idrottshallar ska tas tillvara för spontan träning efter skolan.

Göteborg ska vara värdstad för både bredd- och elitidrott. Liberalerna vill skapa bättre strukturer för bokning och ett mer effektivt nyttjande av stadens anläggningar. Vi stöttar High Performance Göteborg, ett nav för elitidrottare som stärker samarbetet mellan föreningsliv, akademi och näringsliv.

En aktiv fritid – för hela livet

Liberalerna vill att varje göteborgare, oavsett livssituation, ska kunna ha en aktiv och trygg fritid. Därför ska föreningar få stöd genom grundbidrag samt bidrag för lokaler, aktiviteter, projekt, utrustning, utbildning av idrottsledare och partnerskap.

Utöver detta ska det finnas ett inkluderings- eller tillgänglighetsstöd för att möjliggöra deltagande för personer med funktionsvariation, till exempel genom stöd till ledsagare, anpassad utrustning eller utbildning i tillgänglighet.

Liberalerna vill även stödja föreningar som erbjuder verksamhet inom kultur, scouting, e-sport, djur och natur, delningsekonomi samt verksamhet för årsrika. Vi vill satsa på inkluderande aktiviteter för tjejer och unga med funktionsvariationer, i samarbete med organisationer som Passalen. Alla ska känna att det finns en plats för dem.

I nuläget riktar sig kommunens föreningsbidrag främst till föreningar som bedriver verksamhet för barn och unga i åldern 7–25 år. Vi vill öka möjligheten för föreningar som har verksamhet för årsrika, exempelvis pensionärsföreningar, att ansöka om stöd. På så sätt kan verksamhet för ungdomar, unga vuxna och årsrika få kommunalt bidrag, beroende på föreningens inriktning och verksamhet.

Fler riktade informationsinsatser behövs för att öka kännedomen hos både göteborgare och föreningslivet om vilka möjligheter som finns. Målet är att ingen ska uppleva tröskeln för deltagande som för hög.

- Minskning av stillasittandet i samhället.
- Motverkande av ensamhet genom ökat deltagande i idrott och fysisk aktivitet, särskilt bland underrepresenterade grupper.
- Utbyggnad av fler upplysta och trygga utegym, motionsspår och bollplaner i hela staden.
- Förenkling av bokning av tider i idrottslokaler samt effektivare nyttjande av stadens anläggningar.
- Ökat nyttjande av lediga tider i idrottshallar för att erbjuda spontan träning för barn efter skolan.
- Införande av åtgärder som säkerställer att Göteborgs Stads utbud av idrottsaktiviteter även når personer med fysisk aktivitet på recept.
- Utökning av föreningsstödet till att omfatta alla åldersgrupper, vilket möjliggör aktiviteter över generationsgränserna och bidrar till ökad rörelse i hela samhället.
- Investeringar i nya konstgräsplaner samt upprustning av befintliga planer.
- Förbättring av idrottsanläggningars energianvändning, miljöprestanda och säkerhet för att möta framtidens krav.
- Utveckling av smartare processer och förbättrad teknik för förenklad ansökan om föreningsstöd, vilket frigör resurser för det lokala föreningslivet och förbättrar servicen till göteborgarna.
- Implementering av tjänsten Sparks, ett digitalt föreningsregister som samlar och synliggör aktiviteter för att underlätta för unga att hitta verksamhet i sitt närområde.
- Säkerställande av att föreningsstödet fördelas jämställt och jämlikt i hela staden.
- Fortsatta särskilda satsningar på tjejer, bland annat genom framtagande av en ny plan för ridsporten för att stärka sportens förutsättningar.

Ett jämställt Göteborg

I över hundra år har liberala feminister kämpat för jämställdhet, och steg för steg vunnit strider. På samma sätt har vi tagit strid för att människor ska få älska vem de vill och rätten att få vara sig själv. Sverige är fortfarande inte ett jämställt land och Göteborg är inte en jämställd stad. Mäns våld mot kvinnor är ett av våra största samhällsproblem. Tusentals unga flickor lever under hedersförtryck. Många hbtqi-personer vågar fortfarande inte leva öppet i Göteborg. Alla göteborgare ska åtnjuta samma frihet.

Liberalernas vision är att Göteborg ska vara ett öppet, liberalt samhälle där alla har samma möjligheter att forma sina liv. I ett liberalt Göteborg råder en värdegemenskap där jämställdhet och hbtqi-personers rättigheter är självklara kärnvärden. Därför fortsätter vi liberaler ta kampen, och visa att ett jämställt Göteborg uppnås genom feministiska och frihetliga reformer. Den feministiska kampen går hand i hand med kampen för hbtqi-personers frihet. Det behövs en tydlig liberal röst i Göteborg mot homofobi, transfobi, moralism och könsrollsförtryck.

Nolltolerans mot all form av våld i nära relationer

År 2025 är hemmet fortfarande den farligaste platsen att vistas på för kvinnor och barn. Göteborgs Stad måste ta på sig ledartröjan för att bekämpa våld i nära relationer – det är en fråga om frihet. Under den senaste mandatperioden har Liberalerna drivit det rödgröna styret framför sig i arbetet för att förstärka arbetet mot våld i nära relationer, exempelvis genom att den kommunala allmännyttan ska kunna vräka den som slår och skriva över hyreskontraktet till den våldsutsatta. Fortfarande behöver mycket göras för att skydda våldsutsatta kvinnor och barn. Våldsutsatta behöver en trygg miljö under utredningsprocessen, och slippa slussas runt mellan olika myndigheter. Kvinnojourerna behöver bättre förutsättningar och Liberalerna vill inrätta ett så kallat Lex Lotta-hus i Göteborg där polis, socialtjänst och sjukvård samlokaliseras vid utredning av våld i nära relationer. Staden måste se till att de som är våldsutsatta både får akut hjälp med boende och därefter ett stadigvarande boende som gör att de kan börja om sina liv i frihet och trygghet. Utöver detta behöver Göteborg bekämpa ekonomiskt våld, ett arbete som i dag är eftersatt i hela Sverige. Stadens arbete med våldsutövare behöver förstärkas för att säkerställa att våldsutövare som söker hjälp fångas upp snabbt.

Bekämpa hedersrelaterat våld- och förtryck

Hedersförtrycket är vår tids största jämställdhetsproblem. Många flickor och unga kvinnor, men även pojkar, lever i dag i stor ofrihet – inte minst i Göteborgs förorter. Enligt en studie från Örebro universitet år 2024 med 900 deltagande niondeklassare i Göteborg lever 26 procent med oskuldsnormer och 16 procent med våldsnormer. Mellan 2023-2024 fördes minst 12 barn bort från Göteborg av hedersskäl. Hedersförtrycket spänner från kontroll över kläder och umgänge till tvångsäktenskap, barnäktenskap och i vissa fall till misshandel och mord. Amandakommissionen tillsattes för att stärka Göteborgs Stads arbete med att skydda barn som lever under hedersrelaterat våld och förtryck. Genom kommissionens arbete har viktiga kunskapsluckor identifierats och grunden lagts för ett mer samordnat och barnrättsbaserat arbetssätt. Arbetet har påbörjats men måste fortsätta med full kraft. Liberalerna vill säkerställa att lärdomarna tas till vara och omsätts i konkret handling i hela stadens verksamhet. Det är skamligt att så många unga göteborgare lever under hedersrelaterat våld och förtryck. Liberalerna tar strid för ett Göteborg där jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundbult. Det behövs ett kunskapslyft om hedersrelaterat våld och förtryck hos Göteborgs Stads personal. Personalen måste vara trygg i hur de kan upptäcka hedersförtryck och hur de ska agera för att hjälpa hedersförtryckta. Det ska vara nolltolerans mot personal som främjar hedersförtryck – de ska inte ha kvar sin anställning i Göteborgs Stad. Dessutom ska staden erbjuda skyddade boenden för ungdomar som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck och de drabbade ska erbjudas ett långsiktigt särskilt stöd när de har brutit med sin familj. I hederskulturen är pojkar ofta både offer och förövare. Kommunen måste säkerställa att insatser även når pojkarna inom hederskulturen.

En regnbågsstad i världsklass

Göteborg har gjort en fantastisk resa från att vara betraktad som en ”bögnackarstad” till att vara en av landets främsta hbtqi-kommuner. Men det krävs fortfarande åtgärder för att garantera hbtqi-göteborgarnas frihet. Göteborgs hbtqi-personer ska känna sig trygga och sedda när de möter stadens verksamheter, från förskolan till äldreboendet. En av fyra hbtqi-elever i Göteborg känner sig otrygga i skolan och många vittnar om en sexualundervisning som brister i hbtqi-perspektivet. Staden behöver genomföra insatser för att dessa elever ska känna sig trygga och skolorna måste förbättra och stärka hbtqi-perspektivet i sex-och samlevnadsundervisningen. Skolan ska vara en frizon från homo-, bi-, trans- och queerfobi. Hbtqi-personer är liksom kvinnor en särskilt utsatt grupp inom hederskulturen och riskerar att utsattas för omvändelseförsök. Hbtqi-personers utsatthet för våld hamnar ofta i skymundan och de är mindre benägna att vända sig till det offentliga för att få hjälp. Staden behöver öka kunskapen om hbtqi-personers utsatthet för våld i nära relationer.

- Etablera ett Lex Lotta-hus för våldsutsatta personer.
- Säkerställ tillgången på skyddade boenden för våldsutsatta och ge våldsutsatta förtur till långsiktigt boende i allmännyttan.
- Etablera ett långsiktigt och ökat stödsystem för kvinnojourerna i Göteborg.
- Alla som kommer i kontakt med socialtjänsten ska screenas för våld i nära relation.
- Tillsätt en utredning för att se över hur Göteborgs Stad arbetar mot ekonomiskt våld och föreslå åtgärder för hur staden kan bekämpa ekonomiskt våld.
- Stärk och utveckla Göteborgs Stads arbete för att få våldsutövare att ändra sitt beteende.
- Genomför ett stort kunskapslyft om hedersförtryck för personal i förskola, skola, socialtjänst och fritidsverksamhet.
- Förbättra samverkan mellan socialtjänsten och förskolor/skolor i ärenden som rör hedersförtryck.
- Se över och utveckla stadens arbete och samverkan med andra vad gäller tillämpningen av utreseförbud för att förhindra att barn förs ut utomlands.
- Stärk stödet till dem som har lämnat en hederskultur. Erbjud skyddade boenden och ett långsiktigt särskilt psykosocialt stöd till dem som brutit med sin familj.
- Säkerställ att insatser för att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck även når pojkarna i hederskulturen.
- Göteborgs Stad måste säkerställa att demokrativillkoren för kommunala föreningsbidrag följs. Inga bidrag ska gå till kvinnofientlig verksamhet.
- Stärk hbtqi-kompetensen i stadens kommunala verksamheter.
- Genomför insatser mot otryggheten för hbtqi-elever och stärk hbtqi-perspektivet i sex- och samlevnadsundervisningen.
- Kartlägg omvändelseförsök av hbtqi-personer i Göteborg.
- Kompetensutveckling i staden gällande hbtqi-personers utsatthet för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.
- Säkerställ tillgången på skyddade boenden för män, transmän och ickebinära som utsätts för våld i nära relationer.

Så här menar vi – ord och begrepp i valmanifestet

I valmanifestet använder vi vissa ord och begrepp som inte alltid är självklara. Här förklarar vi vad de betyder. Syftet är att göra vår politik tydlig och lätt att förstå.

ABC (Alla Barn i Centrum) – Ett föräldrastödsprogram som hjälper föräldrar att stärka relationen till sina barn och förebygga konflikter.

Agenda 2030 - FN:s gemensamma mål för en hållbar utveckling i världen. Målen handlar bland annat om klimat, jämställdhet och minskad fattigdom.

Allmännyttan - Kommunens egna bostadsbolag som hyr ut lägenheter.

Anknytning - Det känslomässiga band som utvecklas mellan barn och föräldrar eller andra nära vuxna. En trygg anknytning är viktig för barns utveckling och välmående.

Arbetslinjen - Principen att politik ska göra det mer lönsamt och möjligt att arbeta.

Armlängds avstånd - En princip inom kulturpolitiken som innebär att politiker beslutar om budget och mål, men inte styr det konstnärliga innehållet.

Avlösning, Avlösningssinsats – Stöd som gör att anhöriga tillfälligt kan få hjälp med omsorgen om en närstående.

Avvikelse – När något i en verksamhet inte fungerar som det ska eller avviker från rutiner och regler.

Avvikelsesystem - Ett system där personal rapporterar fel, brister eller risker i verksamheten så att de kan åtgärdas.

Bekymringssamtal - Ett samtal mellan socialtjänst, polis eller skola och vårdnadshavare när ett barn bedöms riskera att hamna i kriminalitet eller annan allvarlig problematik.

Beredskapspolis - Poliser med särskild utbildning som kan kallas in för att förstärka den ordinarie polisen vid kriser eller höjd beredskap.

Blockhyrning - När kommunen hyr ett större antal bostäder av en fastighetsägare för att sedan hyra ut dem vidare till personer med behov av stöd.

BMSS (Bostad med särskild service) – En boendeform för personer med funktionsnedsättning som behöver stöd i vardagen.

Bostad Först - En modell mot hemlöshet där en person först får en egen bostad och sedan erbjuds stöd för att klara vardagen.

BVC (Barnvårdscentral) – En mottagning inom hälso- och sjukvården som följer barns hälsa och utveckling från födsel till skolstart.

Bygggrätt - Rätten att bygga på en viss mark enligt detaljplan.

Civilsamhälle – Ideella organisationer, föreningar och nätverk som verkar i samhället utan att vara statliga myndigheter eller företag.

Civil "ÖB" - En samordnande chef i kommunen med ansvar för krisberedskap och civilt försvar.

Daglig verksamhet - Sysselsättning för personer med funktionsnedsättning som inte arbetar eller studerar men behöver meningsfull aktivitet.

Detaljplan - En plan som bestämmer vad som får byggas på en viss plats och hur det ska utformas.

Digital fixartjänst - Kommunal hjälp med enklare digitala frågor, till exempel hur man använder e-tjänster eller betalar räkningar på nätet.

Elevhälsa - Skolans stöd till elevernas hälsa och mående, till exempel skolsköterska och kurator.

Elintensiva företag – Företag vars verksamhet kräver mycket elektricitet, till exempel inom industri eller datacenter.

Evidens – Vetenskapligt stöd som visar att en metod eller insats fungerar.

FN (Förenta nationerna) – En internationell organisation där världens länder samarbetar kring fred, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling.

Företagslots- En särskild kontaktperson i kommunen som hjälper företagare att hitta rätt i regler och ansökningar.

Förtätning - Att bygga fler bostäder eller lokaler i redan bebyggda områden.

Fristad för konstnärer - Ett program där kommunen/regionen ger skydd och bostad till konstnärer som är hotade i sina hemländer.

Gymnasiebehörighet - De betyg som krävs för att bli antagen till gymnasiet.

Habiliteringsersättning - Ersättning som ges till personer med funktionsnedsättning som deltar i daglig verksamhet.

hbtqi – Samlingsbegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner, queerpersoner och intersexpersoner.

Hederskultur - Sociala normer där familjens eller släktens rykte anses viktigare än individens frihet, och där kontroll eller begränsningar kan riktas mot framför allt flickor och kvinnor.

Höghöjdsbana - Kollektivtrafik som går på upphöjd bana, till exempel på bro ovanför marknivå, och därför inte påverkas av annan trafik.

Högskoleförberedande program - Gymnasieprogram som främst förbereder elever för vidare studier på universitet eller högskola.

IF (Idrottsförening) – En förening som organiserar idrottsverksamhet.

Innerstad - Den centrala delen av staden där många arbetsplatser, butiker och verksamheter finns.

Innovationshub – En plats eller organisation där företag, forskare och entreprenörer samarbetar för att utveckla nya idéer, produkter eller tjänster.

Innovationsupphandling - När kommunen köper in eller beställer nya lösningar som ännu inte finns färdiga på marknaden.

Inpasseringssystem - Tekniskt system, till exempel med passerkort eller kod, som kontrollerar vilka personer som får tillträde till en byggnad.

Integration - Processen där människor med olika bakgrund blir en del av samhället och kan delta i arbetsliv, utbildning och samhällsliv.

Klimatanpassning – Åtgärder för att anpassa samhällen till effekterna av klimatförändringar, till exempel skyfall eller höjda havsnivåer.

Klimatneutral – När utsläppen av växthusgaser är så låga eller balanserade att verksamheten inte bidrar till ökad klimatpåverkan.

Koldioxidinfångning - Teknik som fångar in koldioxid från till exempel förbränning av avfall för att minska utsläpp som påverkar klimatet.

Kommunens ansvar - Kommunen ansvarar bland annat för skola, äldreomsorg, socialtjänst, stadsplanering samt vatten och avlopp.

Kompensatoriskt uppdrag - Skolans ansvar att ge extra stöd till elever som har sämre förutsättningar så att alla får likvärdiga möjligheter att lyckas.

Kompetensförsörjning - Hur företag och organisationer får tillgång till personer med rätt utbildning och erfarenhet.

Korttidsboende, korttidsvistelse - Tillfälligt boende för personer med funktionsnedsättning eller behov av stöd så att anhöriga kan få vila.

Krigsplacering - Att en anställd i förväg får en bestämd uppgift om det blir krig eller höjd beredskap.

Kulturarv – Traditioner, språk, kunskap, värderingar och uttryck som förs vidare mellan generationer.

Lex Sarah - En regel som innebär att personal inom vård och omsorg måste rapportera allvarliga fel eller brister.

LOV – Lagen om valfrihet - En lag som gör det möjligt att välja mellan olika godkända utförare, till exempel inom hemtjänst.

LSS - Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Ger rätt till särskilt stöd för personer med stora och varaktiga funktionsnedsättningar.

Lågtröskelboende - Boende med få krav, till exempel utan krav på drogfrihet, för personer i svår social situation.

Lågaffektivt bemötande - En metod där personal bemöter konflikter lugnt och undviker att trappa upp situationen.

Mellantvång - En möjlighet för socialtjänsten att besluta om vissa insatser för barn och familjer även om vårdnadshavare inte samtycker, när frivilliga åtgärder inte räcker men tvångsvård inte bedöms nödvändig.

Mentorskap (i skolan) - När en lärare har särskilt ansvar för att följa en elevs utveckling och stödja eleven under skolgången.

Näringslivsanalys - En bedömning av hur ett politiskt beslut påverkar företag.

Ombildning - När hyresrätter omvandlas till bostadsrätter som de boende kan köpa.

Orosanmälan - En anmälan till socialtjänsten när man misstänker att ett barn far illa.

Parallella normsystem – När olika grupper i samhället följer olika normer och regler för hur man bör leva och bete sig.

Park-and-ride - Att parkera bilen vid en hållplats och fortsätta resan med kollektivtrafik.

Peer support - Stöd från någon som själv har varit i en liknande situation och därför kan hjälpa andra genom sina egna erfarenheter.

PEP – Ett initiativ som arbetar för att barn och unga ska röra sig mer och få bättre hälsa.

Planskild kollektivtrafik - Kollektivtrafik som går åtskild från annan trafik, till exempel tunnelbana eller bana på bro.

Planprocess - Arbetet från idé till beslut om hur ett område ska utvecklas och vad som får byggas där. Se också *Detaljplan*

Placering (inom socialtjänst) – När ett barn eller en ungdom bor i familjehem eller institution i stället för hos sina vårdnadshavare.

Regionens ansvar - Regionen ansvarar för hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik.

Resursskola - En skola eller undervisningsgrupp med mindre grupper för elever som behöver mycket stöd.

Riksintresse - Ett område eller en verksamhet som staten bedömer som särskilt viktig för hela landet.

Rinkebymodellen - Utökade hembesök och tidigt stöd till familjer i områden med stora sociala utmaningar.

Samsjuklighet - När en person samtidigt har psykisk sjukdom och beroendeproblem.

Screening - En strukturerad kartläggning med frågor för att tidigt upptäcka behov av stöd.

SDQ – Ett frågeformulär som används för att upptäcka behov av stöd hos barn.

Segregation - När människor med olika bakgrund, ekonomi eller livsvillkor bor eller lever åtskilda från varandra i olika områden eller sammanhang.

SFI - Svenska för invandrare. Utbildning i svenska språket för vuxna.

Skolfam - Ett arbetssätt för att förbättra skolresultaten för barn som bor i familjehem.

Skolsociala team - Samarbete mellan skola och socialtjänst för att tidigt hjälpa elever som riskerar problem.

Skyddsvakt - En person med särskilda befogenheter att bevaka och skydda viktiga byggnader eller anläggningar, till exempel vid höjd säkerhetsnivå.

Socialtjänsten - Kommunens verksamhet som ger stöd till barn, familjer och personer i social utsatthet.

Socioekonomiskt utsatta områden - Områden där många människor har låg inkomst, låg utbildningsnivå eller hög arbetslöshet.

Socioemotionell utveckling – Barns utveckling när det gäller känslor, relationer, empati och förmåga att samspela med andra.

Spetsutbildning - Utbildning med särskild fördjupning för elever med höga studieresultat.

Språkförskola - Förskola med extra fokus på att utveckla barns svenska språk.

Startup - Ett nystartat företag som ofta bygger på en ny idé eller innovation.

Studiero - En skolmiljö där elever kan arbeta utan störningar och där undervisningen kan genomföras på ett bra sätt.

Tomträtt - Rätt att använda kommunens mark mot en avgift i stället för att äga den.

Tomträttsavgäld - Den avgift som betalas för att använda mark med tomträtt.

Totalförsvar - Sveriges samlade militära och civila försvar.

Trygghetspunkter - Platser där invånare kan få information och praktiskt stöd vid större kriser.

Tystnadskultur - En situation där människor inte vågar säga vad de tycker eller rapportera problem, till exempel av rädsla för konsekvenser.

Upplåtelseform - Hur en bostad innehas, till exempel hyresrätt eller bostadsrätt.

Uppsökande verksamhet – När myndigheter eller organisationer aktivt söker upp människor för att erbjuda information, stöd eller hjälp.

Verksamhetsmark - Mark som är avsedd för företag och industri.

Verkställighet (av beslut) - När ett beslut från en myndighet faktiskt genomförs i praktiken, till exempel att en beviljad insats börjar ges.

Värdekonflikt – När olika värderingar eller normer står i konflikt med varandra.

Yrkeshögskola - Utbildning efter gymnasiet som är anpassad efter arbetsmarknadens behov.

Yrkesprogram - Gymnasieprogram som förbereder elever direkt för arbete inom ett yrke.

